

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 4921, 4922, 4923, 4924, 4925 — Izhaja vsak dan zjutraj razen

SCLOVENEC

Nagradno žrebanje, Slovenca
KUPOVA LOTI Odrzok z rednim
šikom spravilo: 50 ODRZKOV
vam daje pravico, da udeležite
nagradnega žrebanja, — Rednim
naročnikom odzokov ni treba!
152 dragocenihih nagrad vas čaka!

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Izseljenska zbornica

Po vsej naši deželi je pretekle dni zopet z veliko močjo, močnejše kot kdaj poprej, šla beseda: izseljenci. Iz severne Amerike je prišla mogočna skupina slovenskih žen, ki so govorile iz srca 10.000 slovenskih žena in deklet, ki so včlanjene v tamkajšnji Slovenski ženski zvezi. Obiskale so rojstno hišo slovenskega misijonarja škofa Trobca, ki mu leži njegov grob na obronkih nekdanjih ameriških prerij, in slovenska duša je dihanila v daljave in zopet našla živo vez, ki veže preteklost s sedanjostjo in družijo razdalje, ko da bi jih ne bilo. Tudi iz Francije so prišli, najmlajši med našimi odhajajočimi, in iz Nizozemske in iz Nemčije, da se ogrejejo zopet v naročju domovine. Sicer samo nekateri, bolj srečni med njimi, a prinesli so s seboj pozdrave skoraj 100.000 slovenskih ljudi, ki so se v zadnjih 40 letih ločili od domovine in se naselili po zapadnih državah Evrope. Le iz južne Amerike, iz Kanade, iz Avstralije in Nove Zelandije in iz drugih daljnih tujin, kjer si kot mravlje pridni služijo kruh, jih ni bilo, ker jim branijo razdalje, a so zato poslali z okornimi rokami napisana pisma, iz katerih vpije klic po srčnem zdravju, ki ga daje le domovina.

Po vsej naši deželi pa je šla beseda: izseljenci, in je med našim ljudstvom vžgala novo, do sedaj le malo poznano voljo: pomagajmo jim! Naša Rafaelova družba je znala ta odmev zajeti, je znala to vsajajoče spoznanje in dobro voljo zbrati, da jo kot pozdravni šopek nese nasproti sestram in bratom iz tujine, ki prihajajo na oddih domov. V ponedeljek smo imeli srečo videti in slišati nepozabne prizore, ko sta se domovina in brat v tujini srečala na domačih tleh, si brez vsakega sramežljivega pridržka kriknila iz srca v srce svoj pozdrav, svojo bol, ter sklenila, da skupno zgradita ustanovo, ki naj bo trajni posrednik med njima, a tudi trajno, neporušljivo jamstvo, da nikoli več ne bodo zazijali med njima prepadi, tako globoki, da bi pozabila, da spadata v eni in isti dom. Izseljenska zbornica, ki je pretekli ponedeljek kot najnovejši izraz volje slovenskega naroda, da se ohrani ves in da tudi vse sodeluje za procvit narodne države, zrasla sredi našega kulturnega, socialnega in nacionalnega snovanja, je namenjena, da postane osrednji parlament Slovencev, raztresenih po vsem ljubelem svetu. Parlament, ki bo snoval in dajal postav za skupno narodno in kulturno rast vsem, naj bodo tostran ali onstran meja, in ki bo skušal najti tudi sredstva, velika, širokopotezna, tvorna in zmagoslavna sredstva, da se za vedno ohrani ta naravna skupnost, ki je v preteklih izseljenskih dneh zažarela na obzorjih zgodovine Slovencev.

Na ustanovno zborovanje Izseljenske zbornice, ki ga je vodil ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v svojem imenu in v imenu lavantinskega vladike ter s tem dal neizbrisljiv cerkveni poudarek velikemu delu, ki vstaja, je prišel tudi naš voditelj dr. Korošec. Izseljenska zbornica je s tem dobila pečat vsenarodne ustanove. Od velikega narodnega tabora pri Sv. Trojici, kjer je slovensko ljudstvo na severni meji države na tako veličasten način poudarilo svojo narodno veroizpoved in prislego narodni državi, je prihlet na tabor izseljencev, da med njimi visoko dvigne zastavo skupnega doma in iz njihovih ust sprejme prislogo, da se nikoli ne bodo oddaljili od domovine in ne domovina njim. Tak dogodek je nam še preblizu, da bi mogli dojeti njegovo zgodovinsko veličino. Toda prišel bo čas, ko bomo gledali nanj iz daljše časovne razdalje in potem šele bomo s ponosom spoznali, da nas veliki zgodovinski trenutki niso našli majhne in da je takrat naš voditelj bil sredi med nami, kakor vedno, kadar so Slovenci v zadnjih treh desetletjih odločali o svoji usodi. Velika slovenska družina je pod njegovim vodstvom kot ena sama tvorna duhovna in krvna enota stopila pod ljubezensko zaščito narodne države, ko so si v Ljubljani, dne 11. julija 1938, Slovenci vseh dežel in vseh kontinentov stiskali roke in sta stala med njimi Jegličev naslednik in naš narodni voditelj, nad navdušenim zborom pa je plaval duh velikih mož, katerih telesa sicer trohne v grobovih, a katerih duše morajo biti vesele, da njihov trud ni bil brez sadu.

Sedaj, ko je Izseljenska zbornica ustanovljena in je ustvarjen živi življenjski stik med narodom doma in na tujem, nas kajpada ne sme objeti utrujenost, ki navadno pride za velikim naporom. Dati ji je treba vsebino. Zgovorne resolucije, ki so bile sprejete na koncu zborovanja, pričajo, da pobud ne manjka, da je dobra volja močna, da je spisek želja zelo obsežen in polje, ki čaka brazd in semen in sejalec, skoraj brez meja. Hvala Bogu, da je tako in dal Bog, da bi ta vir snovanja v ljubezni in delu nikoli ne usahnil. Toda povedati je treba takoj eno resnico. Vsi vemo, mi v domovini in izseljenci onstran meja, da je prvenstvena dolžnost narodne države, da vzame skrbstvo za izseljenec pod svoje vodstvo in ga včleni v svoj vsedržavni delovni načrt. O tem nikdo ne dvomi. Ako je država v tem pogledu zaostajala, je to pomanjkljivost, ki ne bo smela več trajati. — Zgledi velikih držav, ki ne prepustijo niti enega samega posameznika, ki je ud narodne skupnosti, svoji usodi, ki ne dovolijo, da bi niti ena sama kapljica narodne krvi usahnila ali v izgnano šla, naj bodo tudi naši državni žareči zgled za dolžnost, ki jih od nje nujnostno in brez-kompromisno zahtevajo zakoni narodovega življenja. Toda ljudstvo, narod sam ne sme in ne

Mussolini poroča:

Petnajst let dela — Prvi spopad med boljševiško in fašistično revolucijo — Italijanski narod mora biti vedno bolj vojaški narod

Rim, 12. julija. Mednarodna javnost smatra danes kot važen dogodek predgovor, ki ga je Mussolini napisal za pregled strankinega dela ob petnajstletnici fašistične dobe, ki ga je objavil v nedeljo 10. t. m. uradni list fašistične stranke »Foglio d'Ordine«. V njem se nahajajo namreč krepke zunanje-politične izjave vodje italijanske države, ki so napisane prav za sedanj trenutek v mednarodnem položaju.

Prvi spopad — ali tudi zadnji

Potem ko je Mussolini podal pregled dosedanjega dela fašistične stranke, ki ni ustvarila samo močne milice, ki se je bojevala v Afriki, sedaj pa žanje lovor zmage na španskih tleh, ampak je gospodarsko in socialno življenje postavila na korporacije, ki danes niso več na papirju, ampak dejansko vodijo gospodarstvo v absolutno veljavnim razsodništvom v sindikalnih zadevah, nadziranje cen ter borbo za gospodarsko avtarkijo — povdarja vodja italijanske države, da je stranka sedaj z vso gorečnostjo na delu, da vojaško vzgoji vso italijansko mladino po telesni in moralni vzgoji, na drugi strani pa hoče razširiti in poglobiti delo Dopolavoro (ljudsko prosvetna organizacija fašizma), tako da bo zajelo slehernega človeka.

Nato prehaja Mussolini na zunanje-politični položaj, glede katerega pravi:

»Komaj smo zmagali v Abesiniji in prisilili h kapitulaciji ženevsko ligo, že je prišel z zapadnega Sredomorja klic, na katerega smo morali odgovoriti. Potem ko so boljševiki državljansko vojno v Španiji izpremenili v »svojo« vojsko, smo vnovič mobilizirali fašistične legije, ki so se bile odlikovale v Afriki in so si zdaj nabrle novih laurikar pri Malagi, Guadalajari, Santanderu, Bilbau in Tortosi. Poročilo fašistične stranke je izšlo v času, ko klub francosko-ruski pomoči Francova armada drži zmago v roki. Zadeva je ogromnega zgodovinskega pomena, ker je prvokrat — ali pa tudi zadnjičkrat? — da so se naše srajce na mednarodnem bojišču postavile po robu

boljševiškim silam v imenu nesmrtnih načel. To je prvi spopad med dvema revolucijama, med boljševiško, ki spada kot reakcionarno nazadovanje socializma še v preteklo stoletje, in med fašistično revolucijo. Ne vemo, ali se bo ta spopad jutri razvil v evropski in svetoven — vemo le, da se fašizem ne boji nobenega boja, ki naj bi odločal o usodi sveta.«

Prehajajoč na ustvaritev italijanskega Imperija pravi Mussolini: »Afriška vojska je tudi doletela glavne črte zunanje politike Italije, ki je postala svetovna in ki se, čeprav se nagiba k bolj širokim oblikam sodelovanja, odločno naslanja na os Rim—Berlin in na trikot Rim—Berlin—Tokio. Vzajemnost med Rimom in Berlinom ima tako določne poteze, da do sedaj ni imela potrebe po sporazumih v običajnem diplomatičnem slogu.«

Italijani so trajno mobilizirani

Nato govori Mussolini o velikih javnih delih in poudarja predvsem melioracijo pontinskih močvar ter napoveduje sedaj melioracije

Diplomati v zagati

London, 12. julija. c. Nocojšnji listi objavljajo, da je lord Perth sročil sporočil grofu Ciano, da angleška vlada želi, da naj se sporazum med obema državama, ki je bil podpisan v aprilu, tudi dejansko uveljavi.

V Angliji so namreč za usodo pogodbe zelo v skrbeh. Sporazum še ni mogel biti odobren v parlamentu. Parlament bo šel na počitnice in se bo zopet sestel šele novembra. Do tedaj pa bi se lahko kaj zgodilo, kar bi avtomatično razveljavilo podpisano pogodbo. To se je namreč že zgodilo s

Istre, Furlanije in provincije Foggio, kar bo razširilo življenjski prostor italijanskega naroda. Govoril je tudi o akciji za povišanje števila rojstev in dežel, da je še prezgodaj, da bi se ugotovilo, ali so podvzeti ukrepi, predvsem pa izboljšanje narodne morale, rodili uspeh ali ne: zdi se pa, da je padanje rojstev ustavljeno. Sedaj se bo lotil režim, da obnovi dobre navade in šego ljudstva ter navaja, da se je uradoma prepovedalo med člani fašistične stranke suženjsko in tuje vikanje ter se je vpeljal stari rimski in italijanski »tic«.

Nato poudarja Mussolini: »V zadnjih petih letih smo dosegli velik napredek na vseh področjih. Vse ozračje, v katerem se razvija danes življenje italijanskega naroda, ima vojaški značaj ter mora imeti in bo imelo čedalje bolj vojaški značaj: ljudstvo je ponosno in čuti, da je trajno mobilizirano tako za mirovna dela, kakor za vojsko.«

Nato je napovedal Mussolini ustanovitev osrednje zbornice vseh fašijev in korporacij, s čimer bo končno rešeno vprašanje narodnega zastopstva za sodelovanje z vlado.

tako imenovanim »gospodarskim sporazumom« med obema državama.

»Daily Mail« poroča iz Rima, da je lord Perth pri svojem včeršnjem razgovoru obrazložil grofu Ciano mnenje britanske vlade o sledečih vprašanjih: 1. Kako bi bilo mogoče priti do zadovoljive rešitve španskega vprašanja; 2. kako bi bilo mogoče izvesti znatnejši umik prostovoljcev iz obeh španskih taborišč; 3. kako bi bilo mogoče ustaviti nadaljnje pošiljanje orožja v Španijo; 4. kako bi bilo mogoče uveljaviti angleško-italijanski pakt na Sredozemskem morju.

Mogočen odmev svetotrojiškega tabora po vsej državi

Malokatera manifestacija slovenskega ljudstva za kralja in državo je zbudila po vsej Jugoslaviji toliko pozornosti in zanimanja, kakor labor našega obmejnega prebivalstva pri Sveti Trojici nad Mariborom. Tako srbski kakor hrvaški listi prinašajo o njem obširna poročila na uvodnem mestu ter ji posvečajo cele strani. Sloves, da smo Slovenci brezmejno vdani kralju in domu Karadjordjevičev in državi, ki jamči našo politično svobodo in neodvisnost, kakor tudi mir in red znotraj naših mej ter bogati nadaljnji razvoj naše slovenske kulture v korist vsemu jugoslovanstvu, je ta shod zopet poklical v spomin in ga utrdil. Nič več ne bo mogla kratkovidna zloba strankarskega fanatizma ribariti v kalnem, da našo ljubezen do slovenskih narodnih svetinj izrablja v osumničevanje naše patriotične vdanosti državi in njenemu najvišjemu poglavarju. Ne samo prijatelji, tudi naši politični nasprotniki so primorani, da beležijo izraz naših odkritih čustev in politične izobrazitve našega ljudstva, ki ve in čuti, kaj mu je svobodna država, v kateri more razvijati vse svoje podedovane narodne sile in zmoglosti. Kar se tega tiče, je naša država res eno in je to naše edinstvo postavljeno na svojo najtrdnjejšo podlago, to je, na naše verno in srčno globoko omikanje ljudstvo. Z velikim zadoščenjem moremo zato beležiti, da je shod pri Sv. Trojici globoko odmeval in odmeva po vsej državi od skrajne severne meje tja do skrajnega juga in da se ne raduje samo naš narod, ampak vsa Jugoslavija nad veličastno in lepo prireditvijo narodne zvesti na točki, kjer je slovenstvo od nekdanj zastopalo idejo zedinjenja vseh jugoslovanov v močno državo, ki tvori tudi eno samo kulturno slovensko območje, v katero ne sme segati noben tuj vpliv, ne v škodo slovenstva, ne v škodo naših ostalih jugoslovanov bratov. To so razumeli tudi vsi, ki poročajo v naši državi o naši veliki manifestaciji na Spodnjem Stajnerju in v tem duhu so tudi sestavljena njihova poročila. Ponedeljsko »Vreme« beleži na uvodnem mestu pod sliko našega voditelja dr. Korošca ogromno množico 12 tisoč Slovencev in Slovenk, ki so se o priliki proslave 20-letnice Jugoslavije zbrali pri Sv. Trojici. Nato prinaša govor dr. Korošca v velikem tisku in podčrtuje njegovo najznačilnejša mesta. Poudarja navdušenje in požrtvovalnost slovenskega ljudstva, ki je prihletelo tudi 30 km daleč, da sliši svojega narodnega voditelja in da da duška svojim domoljubnim čustvom in svoji pripravljenosti, da to državo

za vsako ceno brani in v njej svobodno razvija svoje zmoglosti. O sprevedu pravi, da je bil nepregleden in da so močice kipele od navdušenja za stvar, ki je prišla na tem shodu do tako živega izraza in neizbrisnega vtisa. Spreved se je, kakor ugotavlja »Vreme«, začel ob 10 in je bil dolg dobre pol ure. Posebno beleži odstavek v govoru dr. Korošca o realnosti in odkritosrčnosti slovenske ljubezni do kralja in kraljevskega doma ter do države, ki ni nikdar obstajala in praznih in votlo donečih deklamacijah, ampak v delu in žrtvah. »Vreme« prinaša tudi govore vseh ostalih političnih in kulturnih voditeljev ter omenja na koncu dar, izviran izvod obsojbe, s katero je bil dr. Korošec leta 1901 obsojen od avstrijskih oblasti s 6 tedenskim zapornom zaradi člankov v »Slovenskem gospodarju«.

Tudi »Politika« od ponedeljka, 11. t. m., posveča svetotrojiškemu shodu celo stran. Pravi, da je bila to prva proslava 20 letnice obstoja Jugoslavije ne samo na Slovenskem, nego obče v Jugoslaviji. Obširno tudi opisuje spreved velikih narodnih množic in mimohod, ki je nudi nepozabljivo lepo sliko. Nato navaja dobesedno dr. Korošev govor in beleži izraze iskrenega navdušenja za Jugoslavijo, ki so kipele iz src ogromne množice. Veliko zanimanje belgrajskega tiska se vidi tudi iz izredne točnosti poročila,

Audijenca češkosl. poslanika pri knezu namestniku

Bled, 12. julija. Danes dopoldne ob 11 je Nj. Vis. knez namestnik Pavle sprejel na svojem dvorcu na Brdu v slavnostni avdijenci novega češkoslovaškega poslanika dr. Jaroslava Lipo, ki je izročil ob tej priliki svoja akreditivna pisma. Se pred 11 se je pripeljal z Bleda predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinovič, da prisostvuje kot zunanji minister tej svečanosti. Pred knežjim dvorcem je bila postavljena častna četa kr. garde v paradni uniformi na čelu z vojaško godbo iz Ljubljane, ki je pri prihodu češkoslovaškega poslanika zaigrala češkoslovaško himno. Češkoslovaški poslanik dr. Lipa se je pripeljal v spremstvu šefa protokola dr. Marinkoviča, svetnika poslanstva dr. Jaromila Spačka, dosedanjega odpravnika poslov poslanstva, in vojnega atašaja

ki navaja vse govornike in vse podrobnosti te manifestacije, ki je bila v čast ne samo slovenskemu narodu, ampak vsej državi. »Politika« pa tudi v svoji številki od torka, 12. t. m., prinaša sliko s svetotrojiškega tabora, ki kaže ministra dr. Korošca, ko govori ljudstvu s tribune.

Svojo prvo stran posveča tudi »Samouprava« veličastnemu zboru pri Sv. Trojici in objavlja v njem dve sliki ter svoje poročilo nadaljuje še na prvi polovici druge strani. Zelo obširno je v tem poročilu popisano zbiranje ljudskih množic od ranega jutra dalje ter zlasti popisuje veliki spreved in beleži silno navdušenje našega ljudstva. Tudi govore drugih govornikov prinaša v izveščku, posebno obširno pa tudi govor g. J. Spindlerja, ki je govoril v imenu »Kmečke zveze«. Opisuje pa tudi slavnostno in radostno razpoloženje po shodu ter spreved in mimohod, ki se je zbral po zaključnem shodu prostovoljno iz pobude ljudstva samega, ki je navdušeno vzklikalo kralju Petru, knezu namestniku Pavlu, Jugoslaviji, predsedniku vlade in dr. Korošcu.

Od hrvaških listov imamo pred seboj »Novosti« od ponedeljka, 11. t. m., ki tudi beleži naš veliki tabor na prvem mestu po popisu očivida. Dvorišče med cerkvijo in frančiškanskim samostanom, pravi, je bilo premajhno, da sprejme vso veliko množico ljudstva, tako da je več tisoč ljudi moralo poslušati govore s pomočjo zvočnikov. Razen notranjepolitičnih momentov poudarjajo »Novosti« iz govora dr. Korošca z velikim poudarkom tudi cilje zunanje politike naše sedanje vlade, ki hoče varovati mir, ter oni stavek iz govora našega voditelja, ki ugotavlja, da je prinesla naša nova vlada v naše notranje razmere duha miroljubnosti, reda in miru.

polkovnika Karla Kniška. Na vходу pred dvorcem sta pričakovala visoke goste adjutanta Nj. Vel. kralja polkovnika Sondermajer in Cesarič, katere sta češkoslovaškega poslanika s spremstvom peljala v glavno dvorano, kjer je blagovodil Nj. Vis. knez namestnik v spremstvu predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča sprejeti akreditivna pisma. Po izročitvi akreditivnih pisem se je češkoslovaški poslanik zadržal v daljšem razgovoru s knezom namestnikom in predsednikom vlade.

Pri odhodu z dvorca je vojaška godba zopet zaigrala češkoslovaško državno himno. Poslanik se je s svojim spremstvom odpeljal na Bled, kjer bo ostal čez polje na oddihu.

Bled, 12. julija. Davi se je z jutranjim vlakom pripeljal na Bled vojni minister armadni general Marič z gospo soprogo in otroki. Nastanil se je v hotelu »Toplice«, kjer bo ostal nekoliko dni na odmoru.

Nj. Vis. knez Pavle v Ljubljani

Ljubljana, 12. julija.

Danes ob 7 zvečer se je pripeljal z osebnim avtomobilom in v spremstvu svojega adjutanta v Ljubljano Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Dvorn. avtomobil je vozil nekaj minut po Ljubljani. Knez namestnik ni nikjer izstopil ter se je po ogledu Ljubljane takoj vrnil na grad Brdo. Občinstvo je ponekod spoznalo kneza Pavla ter ga živahno pozdravljalo.

Dunajska vremenska napoved: Menjaje oblačno, ponekod nevihte, nekoliko topleje.

Polet čez Atlantik v 16.30 urah

Pariz. — Znan ameriški milijonar, ki je ob enem navdušen letalec, Howard Hughes je preletel Ocean v 16 urah 30 minutah in se spustil na pariškem letališču Le Bourget 5 ur prej kakor je bil njegov načrt. Njegov prihod je bil velik presenečenje za vse in le malo oseb je bilo na letališču. Letalo je bilo ves čas v zvezi s francoskim oceanomskim parnikom »Ile de France«, ki je javljal od časa do časa položaj letala. Letalo pa se je moralo boriti zlasti na evropski strani z viharjem in gosto meglo, pa je kljub temu letelo s povprečno hitrostjo 260 km na uro.

Ko je letalo pristalo na pariškem letališču, je iz njega izstopilo pet mož, Hughes in štirje mehaniki, oblečeni v lahke promenaadne obleke, ki so takoj pričeli popravljati poškodbe, ki so med letom nastale na krmilu. Hughes je takoj dal navodila za nadaljevanje poleta proti Moskvi. Najprej je dal sprazniti vse rezervoarje za olje, obenem pa je dal natančno preiskati funkcioniranje onih strojev, ki skrbje za mažo motorjev. Kajti na poletu sredi Oceana so imeli zaradi tega precejšnje težave. Tudi stroji niso v prvem delu povsem dobro funkcionirali.

Hughesovi tovariši se niso niti za trenutek oddaljili od stroja. Natančno so proučevali meteorološka poročila, po katerih bi bil polet v višini 2000 m proti Moskvi najbolj ugoden. Tako upajo, da bodo pot do Moskve premagali v 7 do 8 urah. Hughes je sprejel tudi časniki, katerim je dal zelo kratko izjavo:

Skromna izjava

»Polet se je izvršil čisto v redu. Sredi Oceana smo imeli neke težave zaradi nerednega delovanja črpalke, ki dovaja olje motorjem. Toda težava ni dolgo trajala. Potem smo leteli v megli in se posluževali le magnetne igle. V tem delu leta tudi stroji nekaj časa niso dobro delovali. Sedaj jih popravljamo in tudi olje bomo izmenjali. Zemlje nismo videli prej zaradi megle, kakor ko smo prišli nad Pariz.«

Hughes je bil videti zelo utrujen in so ga zaradi tega tudi vprašali, kako se počuti. Odgovoril je: »Res je, da sem zelo truden. Nikdar ne bi verjel, da je polet čez Atlantik tako naporen.« Njegov nadaljnji načrt je leteti proti vzhodu z vmesnimi postajami Moskva, Novosibirsk in Irkutsk. Naprej pa bomo videli, je pristavil.

Priprave za nadaljnji polet

Medtem se je nabrala velika množica ljudi, ki so navdušeno pozdravljali Amerikance. Policija jih je morala držati daleč od aparata, da ga ne bi poškodovali. Letalo je medtem bilo napolnjeno z bencinom, in sicer so ga spravili v rezervoarje 6750 litrov. S seboj so vzeli tudi dovolj živeža, obleke, tako na primer 65 litrov mineralne vode, konzerve, mrzla jedila itd. Vsi letalci so opremljeni s padobranci. 24 minut čez polnoči je letalo zapustilo letališče in namerava leteti direktno do Moskve. Amerikane hoče leteti nad vso Sibirijo naravnost do Vladivostoka in od tam na Alasko. Torej bo pustil ob strani Kitajsko in Japonsko.

Kdo je Hughes

Lindbergh, ki je prvi preletel Atlantik, je rabil za to pot 33 ur. Hughes je torej njegov čas zboljšal ravno za polovico. Hughes je star 83 let. Je suh in visok, pravi ameriški tip. V starosti 20 let je po svojem očetu podedoval v našem denarju skoraj milijardo. L. 1926 je ustanovil lastno filmsko družbo, ker se je za film zelo zanimal. Prvi film, ki so ga izdelali, nosi naslov »Angeli pekla«. Ta film je stal okrog 150 milijonov dinarjev. Toda film je tako vekel, da so se mu stroški zanj izplačali. Pozneje se je pričel Hughes zanimati za letalstvo in je dosegel več rekordov v poletih po Ameriki.

Namen poleta

Pripravljalni odbor za svetovno razstavo v New Yorku je prišel na posebno misel. Pogodil se je s Hughesom, da bo poletel v Evropo in morda okrog vsega sveta in ponesel državnim poglavarjem in drugim odličnim osebam pisma, s katerimi se vabijo, da osebo obiščejo ameriško svetovno razstavo. Za ta namen so mu podarili tudi letalo, ki nosi ime World Fair (Svetovna razstava) in ki je opremljeno z najmodernejšimi napravami. Na krovu ima tudi tri radijske oddajne postaje. Letalo nosi s seboj pripravo za dihanje, napolnjeno s kisikom, dalje dva gumijasta čolna, v katerih je mesto za dve osebi, potem padala, pripravo za lovitev rib, lovsko nož, vse to za primer, da bi bili prisiljeni pristati sredi morja, ali na Novi Fundlandiji. Od živila je vzel v Ameriki s seboj mnogo sveže vode, kunko, kruh, sir, mleko, pečene prepelice in kavo.

Ogorčeni boji za gorovje Espadan

Kakor je bilo pričakovati, branijo rdeči Sagunt in Valencijsko z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Čete generala Varela, ki prodirajo od Teruela v smeri proti jugovzhodu, so se ustavile ob močnih utrdbah, ki so jih rdeči zgradili v teku dveh let v skoraj nepristopnem gorovju. Radi tega poskušajo general Franco, da bi se približal Saguntu od severovzhoda ob obali. Toda tudi tukaj ga čakajo nepremosljive ovire, kajti pot na Sagunt mu zapira do 1400 m visoko gorovje Espadan, ki je popolnoma golo, strmo in pusto, polno naravnih zaprek in zelo pripravno za obrambo pred sovražnikom. Zdi pa se, da je Franco kljub temu zbral to pot, kajti že več kot teden dni divjajo silno krvavi boji v tem gorovju za razne vrhove, ki so jih rdeči dobro utrdili, in za poedina gorska sedlišča, ki so raztresena v pustem, brezvodnem gorovju. Na tem odseku se borita dve Francovi armadi: general Aranda s svojimi Galicijani poskuša prodreti proti Saguntu ob obali, nekoliko severneje pa naskakujejo višine Espadana čete generala Valine, ki jih sestavljajo po večini Navareci. Ker so frontalni napadi skoraj brezupni, skušajo Francove čete po svoji stari taktiki z obkoljevanjem raznih rdečih postojank, radi tega je napredovanje zelo počasno. Arandove čete so pred nekaj dnevi zavzele mesto Nules (9000 prebivalcev), katerega pa so pred prihodom rdečih z dinamičnim po večini razdejali. Po poročilih francoske Agence Havas so marksisti na begu porušili katedralo, tri cerkve in na stotine poslopij. Pod razvalinami je obležalo do 1500 mešanov. 395 talcev, med njimi 86 žensk in nekaj otrok pa so marksisti eno uro pred prihodom Francovih čet e strojnica pokosili. Iz istega vira posnemamo, da so rdeči velika razdejanka povzročili tudi v Vilavieji, malem mestecu v espadanskem gorovju, ki so ga porušili izprazniti. Mnogo velikih umetnih slavnih španskih slikarjev in kiparjev je za vedno uničenih.

Od Pariza do Moskve - 11 ur

Moskva, 12. julija. AA. (DNB) Ameriški letalec Hughes se je zadržal v Moskvi samo dve uri, da je kosil in napolnil rezervoarje z bencinom. Takoj zatem je ob 13.15 moskovskega časa odletel proti Omsku. Hughes namerava preleteti razdaljo 2500 km od Moskve do Omska, ne da bi pristal. Za Omskom bo pristal samo še v Jakutsku, od tam pa bo odletel naravnost na Fairbanks na Aljaski.

New York, 12. julija. AA. (Reuter.) Letalec Hughes je pri poletu do Moskve dosegel povprečno brzino 209 milj na uro. Letel je 11 ur.

Pariz, 12. julija. AA. (Havas.) V pariških tiskanih krogih živo komentirajo dejstvo, da je letalec Hughes preletel progo od New Yorka do Moskve približno v 33 urah. Tako je Hughes z veliko razliko potolkel rekord, ki ga je postavil letalec Post s 50 urami.

Hughes leti že proti Jakutsku

Omsk, 12. julija. Hughes se je spustil s svojim letalom ob 20, kjer je takoj napolnil aparat s potrebnim gorivom, da nadaljuje pot za Jakutsk. Dosedaj je preletel 6696 od 14.709 milj okrog sveta.

Še češki glasovi o našem taboru

»Našinec« je dne 3. julija posvetil dvostransko prilogo slavnostnim dnevom mednarodne katoliške mladine v Ljubljani z devetimi podobami ter krasnim člankom glavnega urednika Režnička. Med drugim je napisal sledeče besede:

»Slavnostni dan je ugasnil, toda močnat plamen, ki je zagorel visoko v Ljubljani in ki je priča velike in vroče ljubezni Slovencev do Čehov, ta ni ugasnil z umirajočim dnem, ko smo se ločili s pogledom od ljubljanskega Gradu in krasne bele Ljubljane. Je to ogenj Gedeonov, ki zagori v pravem trenutku, a če ga ni videti, to zaradi tega, ker je skrit, da bi v pravem času mogel močno vzplapolati. Sli smo v Ljubljani v naročje bratov, ki so nas vedno imeli radi in katere smo vedno ljubili. Vedno smo se razumevali, pomagali smo si in prav katoličani obeh teh narodov smo tvorili vedno trdne stike. Mnogo smo se mi od Slovencev v svojem katoliškem organizacijskem življenju naučili, mnogo nas spaja in ljubljanski zlet je velik biser v vencu časa in našega soživljenja. Vemo, da ta venci nima konca.

Bili smo v Ljubljani resnično kot doma. Sorodni lepo zveneči slovenski jezik, resnično gostoljubje in že znana družabnost Slovencev so nam napravili te dni našega bivanja v Ljubljani nepozabne, krasne, da smo si rekli vsi, da je škoda, da po zletu moramo domov, škoda, da se moramo ločiti. V tej resnični žalosti smo dobili uteho v prepričanju, da se vrnemo od bratov, ki so v naših težkih časih naša opora ter da se zopet vidimo vsaj v številni delegaciji prihodnje leto v Pragi na orlovskem zletu. Ljubili smo Slovence in oni so nas vzljubili. Ze ta slavnostni nastop naših praporov in oblek v žarkih sonca in cvetja, to pristržno pozdravljanje voditeljev čl. katoličanov ter predstavnika ministra msgr. Šramka, je pričalo, da bo glavni slavnostni dan nastop na stadionu obenem tudi višek našega bratstva. Nismo se motili. Z neizmerno prisrčnostjo so stotisoči pozdravljali naše zastave, kroje, a glavno naša srca, novi dež cvetja, neprestano klicanje in pozdravljanje nas je spremljalo. Na Ljubljano ne bomo pozabili. Vemo, da ta ogenj v znaku fantovskih odsekov — bakla v podobi križa — ni samo stražni ogenj katoliških Slovencev za obrambo vere in domovine, temveč je to tudi ogenj, ki spominja tudi nas. Katoliško srce zna objeti ves svet, tem bolj, če so to bratje, kot smo mi Slovenci. Izmenjali smo si znake, kokarde, barve, spoznali smo mnogo osebnih prijateljev in vrnemo se s prepričanjem, da v Ljubljano pridemo vselej, kadar nas pokliče apel katoliške solidarnosti in narodne potrebe. Isto čutijo tudi Slovenci in veseli nas, da se bomo še pogostje sestajali.

Samo še en stavek naj prevedemo iz obširnega članka, namreč tole:

»Kjer je šlo orlovstvo, tam je bila ulica videti kot na praznik Telova. Cvetje, ki je venelo v žgočih sončnih žarkih, ki ga je pa ujela marsikatera roka in ki je simbolično izpolnilo svoje poslanstvo: to ni bilo samo cvetje, to so bila srca Slovencev.«

V istem »Našinecu« od 10. t. m. piše Vojteh Medek o navdušenju v Ljubljani ter o potrebi, da se to navdušenje izkoristi za okrepljeno orlovsko delo. V začetku se spominja zgodovine

Nj. Vel. kraljica odpotovala v London

Bled, 12. julija. AA. Danes je Nj. Vel. kraljica Marija odpotovala z Bleda v London, kjer bo ostala nekaj časa.

Romunska kraljica-mati zelo slaba

Bukarešta, 12. julija. c. Poročajo, da je zdravstveno stanje kraljice Marije zelo slabo. Kraljica je sedaj v nekem sanatoriju blizu Draždan. Kralji Karel že računa s tem, da bo moral odpotovati v Draždane in je tudi vlada pripravila že vse potrebno.

March v Ljubljani

Ljubljana, 12. julija. AA. Arhitekt March, ki je gradil olimpijski stadion v Berlinu, se je na svoji poti skozi Ljubljano nekaj časa zadržal tu ter je ob 14.30 v družbi predsednika kr. vlade dr. Milana Stojadinoviča in bana dravske banovine dr. Marka Natlačenca ogledal ljubljanski stadion. Ob tej priliki so dali arhitektu Marchu podrobna pojasnila o tem stadionu inž. Anton Suhačič, pod čigar nadzorstvom se je stadion gradil in se še gradi, gimnazijski ravnatelj v p. Bogumil Remec, predsednik združenja Stadion in Jože Hvala, predstavnik Zveze fantovskih odsekov.

Mariborski podžupan v Belgradu

Belgrad, 12. jul. m. V Belgradu se je mučilo več dni mariborski podžupan g. Franjo Žebot. V prometnem ministrstvu je uspešno interveniral v zadevi prošnje mariborske občine, da se dovoli udeležencem slavnosti 20. obletnice jugoslovskega Maribora 75% popust na železnici po vsej državi. Prvotno je bil dovoljen samo 50% popust, g. podžupan pa se je posrečilo, da je prometni minister g. dr. Spaho pristal na popust 75% za vse vlake in vse razrede. Znižana vožnja 75% velja od 12. do vključno 16. avgusta t. l. pod sledečimi pogoji: Udeležencem mora dobiti od slavnostnega odbora v Mariboru potrdilo, da je povabljen na slavnost (objavo), s to objavo kupi na vstopni postaji samo polovično karto do Maribora, katere velja tudi za nazaj. Na vstopni postaji mora vsak udeleženec tudi kupiti železniško legitimacijo, obrazec K 14, za 2 dni. Samo pod temi pogoji je dovoljena udeležencem četrtinska vožnja v Maribor in nazaj.

Belgrad, 12. jul. m. Mariborski podžupan g. Franjo Žebot je v gradbenem ministrstvu interveniral v svojstvu načelnika mariborskega cestnega odbora zaradi zgraditve novega mostu čez Dravo pri Mariboru, ki je za vse obsejno ozemlje izredne važnosti v gospodarskem in tujekoprometnem oziru.

Kukuljevič zmagal

Belgrad, 12. julija. m. Današnje prijateljske teniške tekme med svetovnimi teniškimi prvaki Kukuljevičem in Punčecem so prinesle senzacionalno zmago Jugoslovana Kukuljeviča nad Američanom Budgeom. Rezultati so sledeči: Punčec-Mako 4:6, 6:3, 9:7, double Budge-Mako: Kukuljevič-Drobni 6:3, 6:2, Kukuljevič-Budge 15:13 in 7:5.

Zaključek učiteljskega zborovanja

Ljubljana, 11. julija. Snoč ob 8 in davi se je nadaljevalo zborovanje Učiteljskega združenja, sekcije za dravsko banovino. Na dnevnem redu so bila poročila odsekov, ki so zborovali v ponedeljek popoldne. Poročila vsebujejo prav zanimive podatke o kulturnem delovanju učiteljskega ter o njegovih zahtevah. Proračun za sekcijo je podal g. Grum. Proračun obsega 391.600 din izdatkov ter toliko dohodkov.

Sprejeta je bila naslednja resolucija, ki vsebuje glavne težnje našega učiteljskega:

1. Nevarne sile v obsejnih in narodnostno mešanem ozemlju odlojujejo našo mladino. Pozivamo vso našo javnost, da v velikih življenjskih vprašanjih našega naroda nastopa složno v skupni fronti.

2. Učiteljsvo najbolj pozna življenje našega otroka, zato opozarjamo vso javnost in njene činitele na njegov izredno težak gospodarski in socialni položaj. Potrebna je nujna pomoč, ker je v nevarnosti zdrava življenjska bodočnost našega naroda.

3. Za duševno zdravje naše mladine je nujno potrebno, da oblast prepreči z vsemi možnimi sredstvi razširjanje »sundliterature«, ki se zadaje čase vedno bolj širi med našo mladino.

4. Normalni razvoj šolstva zahteva, da se pri sprejemanju na učiteljska že v letošnjem letu pod enakimi pogoji upoštevajo v isti meri ženski kakor moški prosilci.

Zborovanje je bilo zaključeno ob 12 s petjem državne himne. Popoldne so si delegati ogledali Ljubljano, oziroma so odšli na razne izlete.

Pogreb Milana Kastelica

Nenavadno veliko pogrebcev iz sosesčine in Ljubljane se je zbralo večerj popoldne blizu rezeže ob domu t. Milana, ki so ga hladni valovi Save potegnili v globino in mu uničili mlado življenje. V dolgem sprevedu so se razvrstili s svojo zastavo kongreganisti, tovariši rajnega, pa tudi mnogo drugega dijaštva v spremstvu svojega ravnatelja. Nosili so več krasnih vencev in mnogo šopkov dehtečega cvetja. Med pogrebi je bilo tudi več katehetov. Zastopani so bili skoraj vsi sloji, kar priča, kako iskreno soustvarjajo za dobro, a hudo prizadeto družino znanci in neznanici. Pogrebne obrede je izvršil dekan V. Zabrč v spremstvu treh duhovnikov. Na pokopališču v Dravljah je spregovoril v slovo svojemu dijaku — kongreganistu profesor-katehet dr. L. Vrečar presrčno, tolažljive besede: Rajni Milan, ki je bil vzoren dijak, vesten član dijaške Marijine družbe, zvest tovariš sošolcem, mil in ljub vsem, ki so ga poznali, je delal že načrte, kako bo nekoč mogel delati za svoje slovensko ljudstvo in za katoliško Cerkev; toda božja Previdnost, ki vodi pota našega življenja, je napravila križ čez človeške račune. Bog je poklical svojega dragega Milana k sebi. Kakor je to bridko zlasti za starše, je tolažiliva pri tem misel, da imajo zdaj pri Bogu — tako trdno upamo — zvestega priprošnjika. Če pa bi še kaj pogrešal, so mu zagotovljene naše molitve.

Osebnost

Belgrad, 12. jul. m. Napredoval je za uradnika 9. skupine veroučitelj ljudske šole v Dolnji Lendavi Verbanjšček Janko.

Krakov, 12. jul. AA. (Pat) Podkarpatski oblasti groze nevarne poplave. Dež neprestano pada. Več rek je že prestopilo bregove.

Zeneva, 12. julija. c. Vlada republike Venezuela sporoča, da ta republika zapuša Zvezo narodov. Tajništvo ZN je vzelo izstopno izjavo na znanje.

Revolucija v Palestini

Jeruzalem, 12. julija. (Havas.) Danes zjutraj je v Jeruzalemu padel Imam Omarove mušee šejk Abinuel Hatia. Ta umor je silno razburil Arabce. V severnih predelih Palestine je položaj zelo resen, ker napetost stalno raste. Širijo se glasovi, da je porušena judovska kolonija Masa, ki se nahaja v severni Palestini, ter da so ubili vsi njeni prebivalci. Vendar je treba to vest sprejeti z rezervo. Ker je bolnišnica v Haifi prepolna, so morali nove ranjence namestiti v neko bližnjo šolo. Oddelek pehote, mornarice in policije skupno skrbe za red v Haifi. Mornarji so morali večkrat streljati v zrak, da so razgnali množice ljudi. Policija je prišla mnoge Arabce pod sumom, da so sodelovali pri zadnjih požigih. Med žrtvami raznih atentatov se nahajata tudi judovski trgovci in znani industrialci Tobijas, katerega je neka arabska skupina potegnila iz njegovega avtomobila in ga s pestmi pobila do smrti. Britanske čete, ki pripadajo prvemu polku irske garde, so večerj prispele iz Egipta, da bi pomnožile oddelke, ki morajo vzdrževati red.

Jeruzalem, 12. julija. AA. DNB: V Nazaretu je večerj prišlo do prave bitke med arabskimi teroristi in angleško policijo. V bitki je padlo troje Arabcev, pomozni židovski redar pa je bil ranjen. Ranjeni so tudi trije Angličji, med njimi tudi nek kapitan.

Oblasti so prepovedale prebivalstvu po 22 zvečer zapuščati hiše. V Nablusu je neki terorist vrgel ročno granato v angleški avtomobil. Tri osebe so v avtomobilu obležale mrtve. V vseh večjih mestih so sedaj oblasti že prepovedale prebivalstvu zvečer zapuščati svoje hiše.

Jeruzalem, 12. julija. b. INS poroča, da je bilo večerj 13 mrtvih in 35 ranjenih ter je bil izredno krvav dan v Palestini. Novi veliki nemiri so zajeli zlasti severno Palestino. Vso noč so žarometi iz angleške vojne ladje »Repulse« svetili na Haifo ter omogočili britanskim četam čiščenje upornikov. V Sultaremu, Nazaretu in Tiberijanu je prišlo do krvavih spopadov. Vseposvdo je imela policija veliko dela z uporniki, ki so pretrgali vse telefonske proge.

Praznik naše svobode

Slovenec — Jugoslovancem!

Pred 20 leti je klic po svobodi prišel v sleherni slovenski vas. Vzklilo je seme izkvarjenega naroda v deželah majniške deklaracije.

Pred vsem svetom smo v zadnjih 20. letih dokazali, da znamo živeti sami iz sebe, biti tvorci samobitnega življenja in kovači svoje sreče in usode. Na vseh poljih smo orali ledino, v brazde smo vrgli kleno, zdravo zrnje, ki je vrglo bogato žetev dvajsetih svobodnih let. Dali smo zgodovini dokaz, da znamo v svoji hiši gospodariti sami. 20 let življenja v narodni državi terja obračun o našem delu.

Sredi dela smo. Narodi živijo iz davnine v večnost. Svobodna država in narodna samostojnost sta nam prva in največja skrb in zgodovinska naloga. Vse naše misli in delo posvečamo tej nalogi. Polni vere gledamo opri na lastno državo v svojo bodočnost. To je ob 20-letnici Jugoslavije naša javna izpoved, katero bomo povedali v obmejnem Mariboru.

Maribor je bil vsa desetletja ognjišče domače narodne kulture. Maribor je vodil narodnoobrambene boje in je pod vodstvom generala Maistra postavil pred 20 leti Jugoslaviji državne mejnike na severu. Maribor bo rasti v svobodi in z njo čuvati državno mejo.

Maribor vabi, da z njim praznujete praznik naše svobode. Pokazal bo na veliki kulturni razstavi od 6. do 15. avgusta 1938 svoj narodni razvoj v zadnjih 20. letih in v nedeljo pred Veliko mašo, dne 14. avgusta 1938, bo na velikem narodnem taboru ponovil prisego, dano na taborih pred 70. leti in izpolnjeno pred 20. leti.

Trdna meja — varna domovina!
Obmejni Maribor vabi!
Slovenci, Jugoslovanci, pridite!

Dr. JUVAN ALOJZIJ s. r.,
predsednik občine Maribor in predsednik Odbora za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru.

Apostolski nuncij na Gorenjskem

Kranj, 12. julija.

Slovenci smo veseli, da je apostolski nuncij msgr. Ettore Felice takoj ob nastopu svoje odgovorne službe imel priliko spoznati naše lepe kraje in spoznati nas Slovence, posebno pa smo veseli, ker je sam izjavil, da je zadovoljen z obiskom naše lepe Slovenije in da je vrljubil slovensko ljudstvo, ker se je prepiral, da je v resnici verno in vdano sv. očetu.

Apostolski nuncij msgr. Felice na Brdu pri Kranju

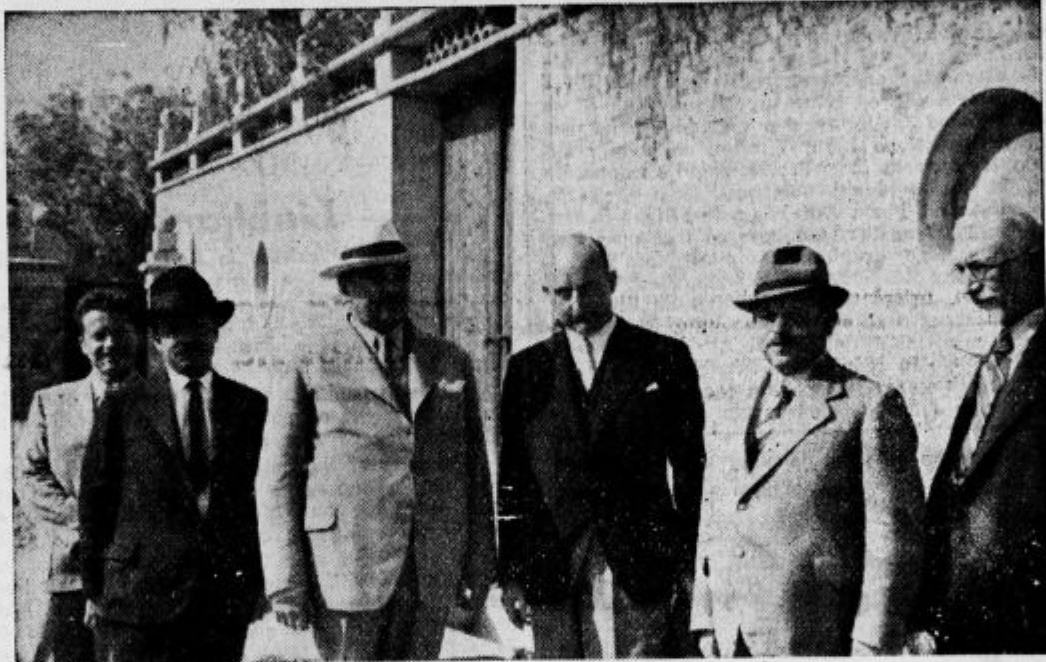
V nedeljo popoldne po kosilu, katerega je priredil kranjski dekan g. Matija Škerbec, in pri katerem so bili navzoči vsi kranjski predstavniki oblasti in društva, se je apostolski nuncij odpeljal na izlet na Gorenjsko. Spremljali so ga nadškof msgr. Ujčič, nuncijev tajnik msgr. Bertoli, kranjski dekan Matija Škerbec in Vaš dopisnik. Izlet se je vršil tako, da je mogel apostolski nuncij videti med potjo grad Brdo, zdravilišče Golnik, v Trzinu je prispel prav tedaj, ko so bile slovesne litanije ob novi maši tržiskega rojaka g. Böhma, in katerih se je g. nuncij s svojim spremstvom udeležil. Po litanijah se je odpeljal v Begunje, kjer si je ogledal žensko kaznilnico. Od tam se je odpeljal na Bled, in sicer okrog jezera, kjer se ni mogel dovolj načuditi krasoti slovenskega biserja. — Z Bleda se je odpeljal k Materi božji na Brezje in opravil tam daljšo molitev pred milostno podobo Matere božje. Na Brezjah si je ogledal tudi samostan in samostanski vrt ob spremstvu gvardijana p. dr. Hadrijana. Proti večeru se je apostolski nuncij vrnil v kranjsko župnišče.

Naslednji dan popoldne nekoliko pred 11 se je nuncij odpeljal v avdienco k Nj. kralji. Vis. knezu namestniku Pavlu na dvor Brdo, od koder se je vrnil okrog pol 12. V živahnem razgovoru s knezom namestnikom Pavlom mu je knez med drugim dejal, da je bil mladinski tabor v Ljubljani res nekaj velikega in veličastnega. Apostolski nuncij si je v Kranju pred kosilom ogledal nekatere zanimivosti našega mesta in razna nova gradbena dela. Po kosilu se je z istim spremstvom kakor prejšnji dan odpeljal z avtomobilom na Gorenjsko, da se še pred odhodom v Belgrad naučijo svežega gorenjskega zraka. Ob tej priliki se je

oglasil tudi v Begunjah, kjer se je slučajno mudil notranji minister g. dr. Korošec. Obisk je bil seveda popolnoma privatnega značaja. G. minister in apostolski nuncij sta se pristrčno pozdravila in je g. minister povabil gosta in vse spremstvo na malico. Apostolski nuncij in g. minister sta se pristrčno pogovarjala dve uri in pol. Pri odhodu apostolskega nuncija je g. minister spremljal vse goste do avtomobila in se pristrčno poslovil.

Povsod, koder je hodil ekscelencja apostolski nuncij, so ga nad vse pristrčno sprejeli. Posebno ginjen je bil nad sprejemom v Kranju, ki je bil v resnici nad vse pristrčen in iskren. Četudi bi apostolski nuncij silno rad ostal še v Sloveniji, vendar se je moral v ponedeljek zvečer odpeljati z brzovlakom v Belgrad. Na kranjski postaji so se poslovili od njega belgrajski nadškof msgr. dr. Ujčič, kranjski dekan g. Matija Škerbec z vsi kranjsko duhovščino, okrajni glavar g. Lipovšek in drugi predstavniki oblasti in društev. Navdušenim pozdravom navzočih je nuncij prijazno odzdravil z mahanjem roba in za slovo še enkrat podelil sv. blagoslov.

Predsednik vlade na Stadionu

Predsednik vlade dr. M. Stojadinović na stadionu v Ljubljani. — Od leve na desno stoje: J. Hvale, inž. Suhadole, predsednik vlade dr. M. Stojadinović, prof. March, ban dr. M. Natlačen, ravn. Remec.

Ljubljana, 12. julija.

Danes popoldne ob četrta na 4 se je pripeljal z Bleda ministri predsednik dr. Milan Stojadinović pred stadion v Ljubljani, kjer ga je pozdravil ban dr. Natlačen. Ministrskega predsednika je spremljal znani arhitekt prof. March iz Berlina, ki je zgradil berlinski olimpijski stadion. Ban dr. Natlačen je predstavil predsedniku vlade ravnatelja Remca, načelnika stavbene zadruga »Stadion«, inž. arh. Suhadole, ki vodi vsa gradbena dela na stadionu, in predsednika pripravljalnega odbora mladinskega tabora Jožeta Hvala. Predsednik vlade in g. inž. March sta nato odšla na častno tribuno v Stadion, kjer so jima ban dr. Natlačen in ostali tolmačili gradbeni osnutek odličnega Plečnikovega načrta. Predsednik vlode dr. Stojadinović, ki se je že ob mladinskem taboru pohvalno izrazil o stadionu, je z zanimanjem sledil izvajanjem in se zanimal za marsikatero podrobnost. Svetovno znani strokovnjak za graditev stadionov prof. March pa je stavil šte-

Odhod naših telovadcev v Francijo

Danes ob 10 popoldne odpotuje na mednarodne telovadne tekme francoske kat. telovadne zveze v Blois v Francijo delegacija ZFO, v kateri so priznani telovadci gg. Jože Hvale, Varšek Ivo in Janež ter inž. Nečina. — Zastopniki se bodo udeležili telovadnih tekem v Franciji na izrecno vabilo Francoske kat. telovadne zveze in pa na ljubeznivo vabilo znanega francoskega politika senatorja Paula Boncourja. — Našim telovadcem želimo obilo uspeha!

Narodni tabor pri Sv. Trojici: Voditelj Slovencev minister dr. Korošec govori.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

*Zobni kamen
bo odstranjen
v najkrajšem
času!*

**Sargov
KALODONT**
proti zobnemu kamnu.

Tabor v Št. Jerneju

17. julija vsi v Št. Jernej na Dolenjskem, na tabor zavedne mladine krškega okrožja Zveze fantovskih odsekov. Pokroviteljstvo je prevzel g. dr. Miha Krek.

Ob 8 se bomo zbrali pred katoliškim domom. Poslužite se lahko poštinih avtobusov, ki vozita iz Brežic in Novega mesta. Ob 9 bo sprevod in mimohod pred pokroviteljem in odličniki. Ob 10 bo sv. maša z govorom in nato prosvetni tabor.

Popoldne bodo ob 2 litanije, ob pol 3 okrožni telovadni nastop, nato pa velika javna tombola. Kdor hoče možko ali žensko kolo za 2 din, naj le kupi tablice, saj je 10 koles na razpolago in še mnogo bogatih dobikov.

Pridite v Št. Jernej, kamor vas vabi katoliška dolenjska mladina.

Borec je legel v grob

Čeprav pokojni Vinko Aljančič pri nas ni bil bog ve kako znan, vendar lahko rečemo, da je malo duhovnikov pri nas, ki so imeli tako lep pogreb, kakor ga je imel pokojni gospod Vinko. V lepem sončnem jutru je izročil svoje telo materi zemlji, legel je v slovensko zemljo, k svojemu očetu in k svoji materi na kovorskem pokopališču. Sam si je izvolil ta kraj za svoj zadnji počitek, tako je ljubil svoj rojstni kraj. Slovenska zemlja je spet sprejela v svoje naročje borca, ki se je z vsemi silami boril zanjo, ki je bil junak v vsem svojem življenju, junak kot značaj, junak kot človek, še bolj kot dober duhovnik, junak v delu in na smrtni postelji. Z nasmehom je umiral, nikoli ni potožil, čeprav je silno trpel zadnje dni. In naše Karavanke so bile kakor nasmejane, s eno samo posrebnico, ko je legel k počitku ta veliki sin slovenske matere.

Vsa kovorska fara, znanci in prijatelji od daleč in blizu, tudi z onstran meje so prihili, da ga pospremito na njegovi zadnji poti. Čez petdeset duhovnih soborov se je zbralo ob grobu plemenitega tovarša. Sprevod je krenil ob desetih iz vasi do prijazne farne cerkvice na griču. Gasilci so šli na čelu z zastavo, za njimi so pa šli s praporom slovenski fantje in dekleta v krojih. Tudi krsto so nesli postavniki kovorski fantje v krojih.

V cerkvi je stopil na prižnico kranjski dekan gospod Matija Škerbec, ki je tudi vodil pogrebne obrede, in v lepem, izklesanem govoru naslikal lik pokojnega kot vzor slovenskega duhovnika, ki vdano nosi križ, ki mu ga je naložil Kristus. Marsikatero oko se je orosilo ob lepem govoru. Pokojnik si je nadel težki križ in ga zvesto nosil vse svoje življenje.

Po sveti maši so spet prijeli krepki fantje krsto in jo odnesli na kraj zadnjega počitka. Množica se je zgrnila okoli groba in tesnoba je vse objela, ko so polagali krsto v zemljo, ki je sprejela, kar je njenega. Bog pa je sprejel, kar je njegovega. Ob grobu se je poslovil od njega v imenu naših bratov onstran meje g. Filip Terčelj, ki je poveljeval pokojnika, ki je svoje mlado življenje popolnoma daroval svojemu ubogemu narodu. Ostal je zvest narodu, zvest Bogu. Zapustil je domači kraj in odhiti tja, kjer je videl, da ga najbolj potrebujejo, kjer je upal, da bo največ dobrega storil. Poslovil se je od njega tudi v imenu pokojnikovih faranov, ki bi radi prihili na njegov pogreb, pa jim ni bilo mogoče.

V imenu Sedejeve družine se je od njega poslovil g. Hinko Ciglič iz Kranja, ki se je pokojnemu zahvaljeval za vse, kar je dobrega storil našim ljudem. Domački pevski zbor je zapel »Nad zvezdami«. Tudi pred domačo hišo je zbor zapel lepo žalostinko.

Tako je izročil zemlji svoje izmučeno telo mož, katerega delež v življenju je bilo le trpljenje. Včerajšnji pogreb je bil pa kakor slavo, skoraj slovesnost, kakršno naš narod pripravi le velikim možem, ki za aluzijo čast. — Gospod Vinko spi, spi v slovenski zemlji, spi v Kovorju pri svojih starih, ki jih je tako ljubil. Le telo spi, njegova plemenita duša pa moli naprej pri Bogu, moli za njegov tako ljubljani narod, moli za svoje osirotele farane.

Zverinski uboj v Vitanju

Ni še dolgo tega, ko je bil v Vitanju umorjen graščinski gozdar. V noči od nedelje na ponedeljek pa se je odigral v Vitanju še drugi žalosten dogodek. V Kuzmanovi gostilni se je zbralo več fantov. Med njimi je bil tudi 24letni Vili Purk, ki je fantom pripovedoval o izletu v Pragi. Ob 11 se je Purk poslovil od fantov ter odšel domov, da se preobleče, nato pa gre v službo. Zadržanje čase je namreč nadomestoval obolenega občinskega čuvaja. Okrog polnoči se je vrnil v trg. Blizu Kuzmanove gostilne so ga napadli 25letni klubčarski pomočnik Jakob Dežman, 25letni čevljarški pomočnik Struc in njegov 21letni brat Ivan ter 24letni delavec Ivan Sinkov. Purk jih je lepo pozdravil, za pozdrav pa ga je podivjani Dežman nahlulil in ozmerjal, češ da mora domov spat. Med njima se je vnel prepir, ki je dovedel do pretepa. Dežman je udaril Purka dvakrat z vso silo po obrazu, kar je mirnega Purka tudi razkačilo, da mu je prisilil klofuto. Dežman je podivjal in planil z nožem na fanta, ki se je umikal. Ves besen se je pognal za njim in ga z nožem zabodel naravnost v srce. Purk se je še dvignil in vlekel proti mostu, Dežman pa je tekel za njim, da bi ga še tepel. Ko pa je opazil ljudi, ki so prišli videti, je zbežal. Na mostu pa je Purk padel in izdihnil.

Orožniki so takoj aretirali brata Struca in Sinkovca, dočim so Dežmana našli šele v ponedeljek zjutraj na nekem kozolcu, kjer se je skril. Ljudje govore, da je Dežman ubil Purka iz maščevanja, ker ga je pred kratkim časom zasačil, ko je hotel vdreti v neko hišo, in ga je prijavil orožnikom.

Narodni tabor pri Sv. Trojici: Slovenska dekleta v panonski narodni noši pozdravljajo voditelja dr. Korošca.

Kaj pravite?

Dež gre z vetrom. Stojim pred hotelom v požarnem mestu, ker je tam postojališče za avto-
bus, ki vozi na kolodvor. Peš bi bilo dvajset minut.
Premoči bi me, čeprav imam dežnik. Se neki
gospod čaka.

Autobus privozi in se ustavi. »Mesto—kolo-
dvor« vidim v belem na rdečem. Edini človek v
vozni sed pred volanom in ne pride mu na mar,
da bi odprl vrata, ki jih od zunaj ni mogoče odpreti.
Gospod, ki tu čaka, obide avtobus in z druge
strani potrkna na kipo. Sofer se zgane in odpre
vrata. Gospod ga hrvaško vpraša, če bo peljal na
kolodvor. »Ne vem,« pravi mladi človek za vo-
lanom.

Ima me, da bi zrojila. Toda v tem priteče
nekdo in vpraša mene: »Gospodja — v Ljubljano?«
Pridvignem obrvi in ga pogledam. Kakšni so bo,
presodim. Pa nič ne rečem. Zda vabi gospoda,
ki govori hrvaško, naj se z njegovim avtobusom
pelje v Ljubljano — za 10 din. Toliko stane tudi
vlak. A gospod pravi: »Imam polno karto.«

»A gospodja?« odgovori spet mene.
»Kateri je vaš avtobus?« vprašam. Pokaže mi
ga in grem vanj. Neka gospa se sedi notri. Pride
tudi sofer in pravi: »Precej pojdemo, samo še
korvego od gospoda prinesejo.« Torej je le pre-
govoril Hrva, da se bo peljal z njim.

Hotelski vratar odlaga koveče in se v čisti
nemščini posavlja od gosta. Mene gre na smeh.
Slovenec odgovarja Hrva nemško, drugi mene
hrvaško. O — babilonsčina!

Se predn se odpeljemo, privozi mimo avtobus:
»Mesto—kolodvor.« Za volanom sedi človek, ki je
dejal, da ne ve, če bo peljal na postajo. Voz je
prazen in je prej pred kolodvorom kakor mi.
Zakaj tudi naš sofer je zapeljal pred kolodvor.
»Kdo gre v Ljubljano? Za 10 din,« je vpil na
ljudi pred postajo. Tudi k blagajni je šel za ljudmi
in prišel pravi: »Vlak ima še celo uro zamude,
zapisanih je pet in trideset minut, drugo še pride.
Kdo gre v Ljubljano? Odpeljem precej. Za deset
dinarjev.«

Pa ni nobenega več dobil. Ljudje so še imeli
karte. Samo tri je odpeljal v Ljubljano. Ne bo
imel za bencin.

A kaj pravite, zakaj je sofer avtobusa »Mesto
—kolodvor« odgnal potnike in se sam peljal na
postajo? In zakaj je hotelski vratar — pravi in
pristni Slovenec — odgovarjal Hrva nemško in
zakaj mu je Hrva odgovarjal hrvaško?

Danes zadnja prilika, da si ogledate prekrasni film
KINO UNION Telefon 22-21 Predstavi ob
19.15 in 21.15 uri V glavni vlogi **ANNABELLA**

Dekliški tabor na Brezjah

Ali naj štajerska dekleta tudi pridejo na
Brezje?

Cepprav imajo svoje dekliske dneve na Be-
navi, katerih se bodo vse udeležile, vendar so na
Brezje lepo povabljene. Knjižnici naj naroče pri
Pripravljalnem odboru v Ljubljani.

Ali sta knjižica in znak vsaki udeleženki
potrebna?

Oboje je za vsako, brez ozira na to, ali pride
na Brezje z vlakom, kolesom ali drugače, obvezno
in potrebno. V knjižici ni namreč samo legiti-
macija za znižano vožnjo in oprostitvev od most-
nine, marveč so v njej peemi, ki jih bomo pele,
navodilo za sodelovanje pri igri in razna podrob-
na navodila, ki so za vsako udeleženko važna
in potrebna.

Ali moramo knjižice takoj naročiti in plačati?

Lepo prosimo, da to takoj storite. Prva na-
klada knjižic in znakov je že pošla. Da vemo,
koliko jih bo še treba, nujno potrebujemo število
prijav in naročil. Ker so stroški za organizacijo in
propagando veliki, prosimo, da nam nakažete z
obratno pošto po 3 din za znak in knjižico.

Koliko časa traja tabor?

Taborni dan je samo v nedeljo, 24. julija.
Zato pripravljajni odbor ni preskrbel prenočišč
na Brezjah; če pride katera v soboto, naj si sama
oskrbi prenočišče.

Kdo naj pride na tabor?

Vsako pošteno in verno slovensko dekle, brez
ozira na etan, starost in organizacijo. Tudi ne-
organizirane pridite!

Kako bodo vozili posebni vlaki?

Vozni red posebnih vlakov bo objavljen čez
teden v »Slovenec«.

Pripravljalni odbor.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na
nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna
»Franz-Josefova« grenka voda, zaužita
skozli osem dni dnevno po 3—4 kozarce,
zaželjeno odprtje in s tem trajno polaj-
šanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo«
vodo.
Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Koledar

Sreda, 13. julija: Anaklet, papež, mučenec;
Margareta, devica.

Četrtek, 14. julija: Bonaventura, škof, cer-
kveni učenik.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Josip Javornik,
uslužbenec pivovarne »Union«. Doživel je lepo
starost skoro 80 let. Pokopali ga bodo v četrtek
ob 5 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim
naše iskreno sožalje!

V Komendi je mirno v Gospodu zaspala gospa
Apolonija Belčična. Pogreb bo 13. t. m. ob 10
popoldne v Komendi. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim
naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Na zavodu za elektrotehniko univerze
kralja Aleksandra I. v Ljubljani sta bila diplo-
mirana za inženirja elektrotehniko gg. Lampret
Branko iz Ljubljane in Stegu Velimir iz Trsta
(Italija). Čestitamo!

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti v
ponedeljek gg.: Brunet Milko iz Ljubnega ob
Savinji, Merhar Miro iz Novega mesta in Ter-
boča Ludvik iz Turnišča v Prekmurju. — Čes-
titamo!

— Premestitev v poštni službi. Šef pošte v
Slov. Konjicah Karel Wagner je po službeni
potrebi premeščen na glavno pošto v Celje.

— Unio Apostolica za ljubljansko škofijo bo
imela svoj letošnji sestanek v škofjskem zavodu
v St. Vidu dne 18. julija ob 5 popoldne nepo-
sredno pred pričetkom skupnih duhovnih vaj.
Spored: 1. Uvodna beseda. 2. Unio Apostolica in
dušni pastir (župnik dr. Fr. Ambrožič, koreferent
župnik Fr. Šušteršič). 3. Recollectio menstria
(prof. dr. Vilko Fajdiga). 4. Služajnosti. Vabimo
vse udele UA in tudi druge gg. duhovnike, ki bi
se hoteli poslužiti o pomenu UA.

— Na ljubljanskem drž. konservatoriju so bili ob
koncu šolskega leta 1937-1938 diplomirani naslednji
gojenci: diplomu srednje šole drž. konservatorija iz
orgel kot glavnega predmeta je dobil član frančiškan-
ske družine Majhenič fr. Salvador; iz klavirskega od-
delka na visoki šoli drž. konservatorija sta bili diplo-
mirani Hrašovec Silva in Osterc-Valjelo Marta; diplo-
mu pedagoškega oddelka iz orgel kot glavnega pre-
dmeta je dobil Bohinc Stanko.

Idealno sredstvo

za pranje perila je

PERION

ki opere belo in čisto!

— Zdravniška zbornica v Ljubljani obvešča vse
gg. zdravnike, da je vodstvo zbornice prevzel novo-
izvoljeni odbor, in sicer: predsednik dr. Valentin Meršol,
podpredsednik dr. Ivan Pintar, zač. tajnik dr. Stanko
Jereb, blaginjak dr. France Debevec.

— Obrtna razstava v Rogaški Slatini. Društvo
slovenskih obrtnikov v Rogaški Slatini in oko-
lice priredi obrtno razstavo v dnevi od 1. do 15. av-
gusta pod pokroviteljstvom direktorja ban. zdra-
vilišča g. Gračnerja. Obrtniki, ki žele svoje izdel-
ke razstaviti naj se prijavijo Društvu slov. obrtni-
kov v Rogaški Slatini, ali pa Zvezi slov. obrtni-
kov v Ljubljani, Kolodvorska ul. 25, in to sicer še
do 20. t. m.

— Maturanti goriškega učiteljskega iz leta 1918.
praznujemo 25 letnico mature dne 6. avgusta v
Celju. Zbirališče pred kolodvorom po prihodu prvih
jutranjih vlakov. Ob 10 maša zadušnica v ka-
pucinski cerkvi za umrle in padle tovariše in pro-
fesorje. Vabljeni tudi maturantini istega letnika.

— Dijaki letnika 1911 teritorija ljubljanskega
vojaškega okrožja, ki se niso udeležili svojega ka-
drskega roka, se pozivajo, da se javijo v lastnem
interesu do 1. avgusta t. l. na poveljstvu ljubljans-
kega vojaškega okrožja, soba št. 16, ob delavni-
kih med 11 in 12 dopoldne, zaradi napovedi svojih

La citadelle du silence
Trdnjava tišine

dovršeni šol. S seboj naj prinesejo vsa potrebna
dokazila.

— Slavnostne operetne predstave v Opatiji. —
Četrte slavnostne operetne predstave v Opatiji se
vršijo letos od 3.—15. avgusta v gledališču na pro-
stem v Opatijskem Lidu. V celoti se bodo pred-
vajale tri operete in sicer: Mascagnijeva opereta
»Sic«, ki jo bo glavni kompozit sam dirigiral,
nato »Rox« od Pavla Abrahama in »Cigan-baron«
od Johanna Straussa. Zasedbe vseh treh operet so
prvovrstne. Med drugimi nastopijo: Mafalda Fa-
vero, Barsony Rosy, Nerina Ferrari, Mangini, Al-
fred Zilliani, Denes Oskar in drugi. Za dirigente
so razen člana italijanske akademije Pietra Ma-
scagnija predvideni tudi Pavel Abraham, Federi-
co del Cupolo in Naeghel. Inscenacija bo povsem
prvovrstna. Četrtem slavnostnim predstavam je za-
gotovljen že danes popolen uspeh.

Ne dovolite, da Vam kukavica znesle
jajce v Vaše zdravje!
Radenska
originalna, naravna in zdravilna
je samo ena,
ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

— V »Službenem listu« kr. banske uprave
dravske banovine od 9. t. m. je objavljena »Ured-
ba o državnem in banovinskih cestnih skladih«,
dalje »Uredba o melioracijskem skladu«, »Ured-
ba o spremembah in dopolnitvah uredbe o spre-
membah in dopolnitvah v uredbi veterinarske
fakultete univerz v Belgradu in Zagrebu«, »Pra-
vila o dolžnostih suplentov-volonterjev«, »Tečaj
državnih vrednostnih papirjev in »Dopolnilni za-
pisnik k pogodbi o trgovini in plovidbi med kra-
jevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo. — Izme-
njava ratifikacijskih listin.

— Kraljevni odbor za XX. jubilejni medna-
rodni katoliški esperantski kongres, ki bo v Ljub-
ljani od 6. do 11. avgusta t. l. sporoča vsem, da bo
v času od 6.—16. VIII. v Jakopičevem paviljonu
umetnostna razstava pod pokroviteljstvom častne-
ga in krajevnega kongresnega odbora. Ker so za
lastnike permanentnih vstopnic, ki so po 10 din
določene lepe nagrade (10 umetniških slik, ki jih
bodo prejeli lastniki izrebranih vstopnic), napro-
šamo vse, da nakupa teh vstopnic ne odklanjajo!
— V času od 6.—11. VIII. 1938 pa bo Filatelisti-
čni klub v Ljubljani priredil razstavo in borzo
znak pod častnim predsedstvom g. ministra
Mehmeda Spahe in pod pokroviteljstvom g. direk-
torja pošte dr. Vagaje in direktorja Avg. Juga.
Obisk te razstave in borze pa toplo priporočamo
in se Filatelističnemu klubu najiskrenejše zahva-
ljujemo, da je sklenil prirediti svojo razstavo v
času našega kongresa. — Vse, ki se zanimajo za
kongres, opozarjamo na radio-poročila: predse-
dnik Krajevnega odbora g. Peter Golobič bo poro-
čal od časa do časa v radiu vse važnejše priprave
za »Naš XX. kongres«.

Po kopeli je uporaba Gregori-
čevega »Borosana« poseben
užitek. Zahtevajte brezplačen
vzorec v Drogeriji Gregorič,
Ljubljana, Prešernova 5.

— Glavni odbor društva Rdečega križa v Bel-
gradu bo sprejel v svojo službo 4 do 5 diplomiranih
zaščitnih sester za nego privatnih bolnikov v
Belgradu. Interesentinje naj se obrnejo na naslov
društva v Belgradu, Simina ulica 19.

— »Materam«, prireditelj dr. M. Justin. Izdala in
založila Slovenska krščanska ženska zveza. Cena
4 din. Plačljivo tudi v pisemskih znakih. Dobi-
se v upravi Vigrad, Ljubljana, Masarykova c. 12.

— Zemljevid Gorenjske (v merilu 1:75.000,
v velikosti 94x50 cm) Ljubljana 1917, cena 5 din,
založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ta

zemljevid bo s pridom uporabljal vsak turist, ko-
lesar in izletnik, ki si bo hotel ogledati zanimi-
vosti naše lepote Gorenjske. Segla na jugu od Škofje-
loke in Hudečjužne, na severu od avstrijske meje,
na vzhodu od Cerklja in Grinoveca ter na zahodu
od Mangartove skupine in Krna na italijanski
meji. Risan je natančno in pregledno ter bo v
okras vsaki gorski postojanki v Karavankah, kam-
niških planinah in triglavskem pogorju, dalje pi-
earn, hotelov in restavracij na Gorenjskem.

— Salajeva tolpa pod ključem. Mnogo pišejo
o tolčevju Salaju in njegovi tolpi. Koliko tatvin
in vlovov je napravil Salaj, bo pač naposled do-
gnala sodna kazenska preiskava. Do večeraj so
spravili poleg Salaja še 15 njegovih pomagačev in
tovarišev v zapore ljubljanskega okrožnega sodi-
šča. Salaju očitajo, da je le od januarja do areta-
cije zagrešil nad 10 velikih vlovov s pomočjo
svojih strokovnjakov. Bajje gre za prav znatne
zneske. Sodna preiskava bo končno ugotovila, za
koliko je Salaj s svojo tolpo okradel Ljubljancane
in okoličane. Večraj je ljubljanska policija spravi-
la v sodne zapore zopet 4 Salajeva pomagača iz
okolič. Med njimi so tudi ženske, ki so Salaju da-
jale potuho, so bile njegove najboljše ogleduhinje
in so ga povsod skrivale.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da
redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim
ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni ki-
slini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in
mladostno svežost.

Tabor pri Sv. Petru pod Sv. gorami

Pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Miha
Kreka bo dne 17. julija velik prosvetni tabor pri
Sv. Petru pod Sv. gorami.

Na predvečer bodo po vsej obsotelski dolini
goreli kresovi. Na dan tabora, 17. julija, bo ob 8
sprejem gostov (na križišču cesti pri Stadlerju) in
sprevod k službi božji na letnem telovadišču.

Ob devetih bo blagoslovitev prapora fantov-
skega oddelka Sv. Peter pod Sv. gorami. Blagoslo-
vitev bo izvršil prevzvišeni g. škof dr. Ivan To-
mažič. Praporu bo kumoval ban dravske banovine
g. dr. Marxo Natlačen.

Ob 9.30 bo sveta maša in cerkveni govor pre-
zvišeneza gospoda škofa. Med sveto mašo ljud-
sko petje ob spremljevanju godbe.

Po sv. maši bo prosvetno zborovanje. Govo-
rila bosta g. prof. Bitenc iz Celja in g. dr. Humer
iz Konjice.

Ob štirih popoldne bo javen telovadni nastop
fantovskih odskov in dekliskih krožkov. Pri celo-
dnevni prireditvi bo sodelovala polnoštevilna god-
ba iz Konjice. Tabor in telovadni nastop bosta v
vsakem vremenu.

Taborni znak bo moral imeti vsak, kdor bo
hotel iti na telovadišče ali v sprevod. Znak stane
2 din in ga je vidno nositi.

Vstopnina k popoldanskemu telovadnemu na-
stopu: sedeži po 8 in 6 din, stojišča po 3 din.

Vse, kar čuti s pravo ljudsko prosveto, ta
dan v Sv. Peter pod Sv. gorami! Vabimo še po-
sebej konjenike, kolesarje ter narodne noše.

Ljubljana

1 Razstava D'inkostri in P. Loboda. Umetniško
pomembna in zanimiva razstava ostane odprta le še
čez nedeljo, 17. t. m. Dasi je razstava prirejena resda
v slabem in neprimernem času, vendar zasluži večje
odziva, kakor pa ga je bila deležna doslej. Razstava je
odprta vsak dan od 9 do 19. Vabimo.

1 Članstvo mladinske JRZ za Moste opozarja-
mo, da bo drevi ob pol 9 v ban. vzgojevališču na
Selu sestanek združen z važnim predavanjem.

1 Odborniki Barjanskega okrožja ZFO. imajo
drevi ob 7 redno sejo v Prosvetnem domu v Trno-
vem. — Glede na važnost različnih sklepov se
morajo vsi odborniki seje brezpozojno udeležiti.
Tajniki.

1 Zanimivosti iz zemljiške knjige. Kljub hudi
vročini in bližnjim sodnim počitnicam, ki se bodo
oficielno pričele 15. julija in bodo trajale do
15. septembra, je zemljiškoknjižni urad dnevno
oblegan z raznimi novimi vlogami, ker za take
stvari ni sodnih počitnic. Prav poučen je pregled
o vključenih dolgovih in hipoteknih kreditih za
meseč junij. V tem mesecu je bilo podanih 115
vlog za vključbo zastavne pravice za dovoljene
kredite in posojila v skupnem znesku 9,652.723 din.
V prvi polovici tega leta je bilo že vključenih raz-
nih posojil in kreditov do 80 milijonov dinarjev.
Junija je bilo pri 56 posojilih v mestu in okolici
izbrisanih raznih dolgov in kreditov za 2,851.214
dinarjev in stara avstrijska posojila za 4612 kron.
Najvišji krediti so bili zaznamovani do zneskov
1.000.000 din. Najnižja vključba je znašala 512 din.

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR

TEL. 45-60 Ljubljana-Šiška
Sv. Jerneja c. 18

STROJI - ŽEL. KONSTRUKCIE - POPRAVILA

Lekarne

Nočno službo imajo: mr. Sušnik, Marijin trg;
mr. Kuralt, Gosposvetska c. 4; mr. Bohinec ded.,
Rimska c. 41.

Poizvedovanja

Na Tyrševi cesti pri prelazu sem izgubila očala.
Najditejala lepo prosim, naj jih prinese v upravo
»Slovenec«.

Poziv! V četrtek, 7. julija, okrog 8 zjutraj je bil
izgubljen od železniških hiš na Tyrševi cesti v smeri
proti Blagovici zavitek, v katerem sta bili 2 odeji in
2 rjuhi. Pošten najditelj se naproša, naj isto vrne proti
dobri nagradi na naslov: Jak. Ponikvar, Stožice 113,
pošta Jezica.

Izgubila se je večja vsota denarja in doku-
menti od Groharjeve ceste do tivolskega grada.
Pošten najditelj se prosi, da proti nagradi vrne.
Naslov v upravi »Slovenec«.

Kamnik

Zdrav duh v zdravem telesu. Mlada garda
kamniških športnikov, ki so zadnja leta tako
častno zastopali Kamnik v najrazličnejših šport-
nih panogah, je dokazala, da resno pojmuje svojo
nalogo tudi pri študiju. Tako je letos 5 kamni-
ških športnikov z lepim uspehom končalo študije
na univerzi. Jože Trobešček z Vrhpolja in Nande
Hrovat iz Mekinji sta bila diplomirana na pravni
fakulteti v Ljubljani, Viktor Repanšek je na za-
grebški univerzi dosegel naslov inženirja agro-
nomije, Dušan Karba pa naslov magistra farma-
cije. Na ljubljanski univerzi je bil promoviran za
doktorja prava Miloš Levčnik. Kolikor pomnimo,
je to po volni prvi Kamničan, ki je na naši uni-
verzi dosegel ta naslov. Kamnik je lahko pono-
sen na svojo mladino, ki se je tako resnostjo
in marljivostjo pripravila za vstop v javno življe-
nje, v katerem vsem želimo obilo uspehov!

Greta Garbo v ljubzenski romanci
Dama s kamelijami
KINO MATICA Ob 18., 19.15 in 21.15 uri

Maribor

m Mariborski gledališki igralci za mariborsko
gledališče. Na kongresu gledaliških igralcev v
Splitu sta predložila delegata mariborske sekcije
Pavel Rasberger in Mileva Zakravska anketni
komisiji sledečo spomenico: S priključitvijo Av-
strije k Nemčiji smo dobili na severni meji naše
kraljevine mogočne sosesde. Obmejna nemška gla-
dališča v Gradcu in v Celovcu so dobila ogromne
podpore, da bi mogla še v večji meri vršiti svoje
nemško kulturno poslanstvo. Naše mariborsko
gledališče pa je prišlo s tem v še težji položaj,
ker ne more zaradi majhne subvencije nuditi
tega, kar lahko nudijo naši sosesde. Zato je nujno
potrebno, da se izposluje mariborskemu gledali-
šču večja subvencija. Tudi poslopje mariborskega
gledališča je že zdavnaj odslužilo. Staro, leseno in
nepraktično je ter ne more predstavljati tega, kar
bi moralo v sedanjih novih razmerah. Zato bi bilo
potrebno, da dobi Maribor tudi novo moderno po-
slopje.

m Slovensko obrtno društvo poziva vse moj-
stre, da dajo svojim pomočnikom in vajencem pri-
ložnost, da se udeležijo s svojimi izdelki obrtne
razstave ob priliki mariborskega tedna. Začetek
razstave 6. avgusta t. l. Izdelki morajo biti 5. av-
gusta na mestu razstave. Pomočniki bodo dobili
za nagradna dela diplome, vajenci pa denarne
nagrade.

m Uradne ure pri davčni upravi. Davčna
uprava za mesto Maribor razglasa: Od 11. julija
naprej do 31. avgusta traja delovni čas pri davčni
uprvi za mesto Maribor od 7 do 14, blagajna pa
posluje le od 8 do 12. Za davkoplačevalce je naj-
primernejše, če plačujejo davke s pošto položnico,
ki jo prejmejo vsakega četrta leta.

m SSK Maraton. Vsi atleti se pozivajo radi
mariborskega prvenstva poedincev na sestanek
jutri v četrtek ob pol 20 na Livado. Važno radi
prijav!

m Smrt kosi. V Novi vasi, Vrtna ulica 5, je
umrl v starosti 87 let upokojeni železniški stroje-
vodja Avgust Lorbek. — V bolnišnici je ugrabila
smrt 29letno tkalko Marijo Kekec. — Na Koroški
cesti 74 je umrla vdova po železničarju Barbara
Rumpf, stara 87 let. Naj počiva v miru!

m Glas tekstilnih radnikov pobira prispevke.
Letošnjo zimo je bil v Mariboru aretirani mlajši
moški, ki je z nabiralno polo pobiral prostovoljne
prispevke. Na poli je bil napis »Glas tekstilnih
radnika — Zemun«, pod njim pa je bilo nave-
dano, da je imejtelj pole upravičen nabirati pri-
spevke za stavkujoče tekstilne delavce v Zemunu.
Polo je nosil 37 letni delavec Jožef Vidmar. S pole
je bilo razvidno, da je obiskal okrog 300 ljudi ter
mu je 260 osebo darovalo vsega skupaj okrog 2000
din. Poizvedbe pa so ugotovile, da si je Vidmar
omenjeno polo sestavljal sam in da je nabral denar
tudi samo za sebe uporabil. Vidmar se je za-
radi tega znašel včeraj pred malim senatom mari-
borskega okrožnega sodišča ter je bil obsojen na
14 mesecev strogega zapore.

m Cerkvena tatica pred sodniki. Pred malim
senatom se je zagovarjala včeraj 36letna delavka
Jožena Vertnik zaradi tatvin, izvršenih v maribor-
skih cerkvah. Vertnikova je lanske leto ukradla
iz magdalenske župne cerkve bronast svečnik, iz
stolnice pa dve večji preprogi, iz frančiškanske
bazilike pa dva bronasta svečnika. Vse te pred-
mete je prodala mariborskim starinarjem. Ko so
jo prišli, so ugotovili, da ima še nekatere druge
tatvine na vesti. Obsojena je bila na 6 mesecev
strogega zapore.

Celje

c Lep redovni jubilej. V celjskem kapucinskem
samostanu se je včeraj zbralo veliko prijateljev in so-
bratov, da proslavijo 50 letnico slovenskih redovnih ob-
ljub konzistorialnega svetnika in eksprovinciala p. Do-
nata Zupančiča. Zjutraj ob 7 je silovalec, zaslužnega
očeta spremlja samostanska družina v cerkev, kjer je
jubilant ob asistenci opravil slovesno sveto mašo in
obnovil slovesne redovne obljube. Po službi božji je
jubilant zapel zahvalno pesem, provincial ilirske pro-
vincije g. dr. p. Odilo Mekinda iz Škofje Loke pa je
izpregovoril o jubilantu ter v imenu vse ilirske pro-
vincije, katero je jubilaht toliko let vzorno vodil, čes-
titail. Prihujljajemu spovedniku, ki kljub starosti tako
rad pobiti v spovednico, in znanemu pridigarju k nje-
govemu jubileju čestitamo tudi vsi Celjani!

c Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne
posostnike in lastnike vozil, da so julija zapadli v pla-
čilo: 5 % najeminski vinar in 2 % kanalska pristojbi-
nina za proračunsko razdobje od 1. julija do 30. sep-
tembra 1938, vodarina in števina za proračunsko
razdobje od 1. aprila do 30. junija 1938 in 2. obrok
davčnine na vozila. Stranke poziva, da zapadle obroke
plačajo pri celjski mestni blagajni najzgodvejšje do
10. avgusta. Po preteku tega roka se bodo zaraču-
nane zakonite 6 % zamudne obresti. Plačila, ki bodo
pa izostala po preteku 6 tednov od dneva dospelosti,
se bodo izterjala izvršilnim potom.

c Kino Union: »Orli«. Poslednja ljubzen Napo-
leonovega sina.

Navodila finančnega ministra za sestavo novega proračuna

Finančni minister je izdal navodila za izdelavo predloga za proračun in finančni zakon za bodoče proračunsko leto. V svojih navodilih naglašajo, da je treba v predlogu novega proračuna kreditne reducirati, ker so s štirimilijardnim posojilom za javna dela in državno obrambo zagotovljena sredstva za najnujnejše izredne ali investicijske potrebe.

Minister izjavlja, da ne bo pristal na povišanje davčne obremenitve gospodarstva. Poudarjal je tudi potrebo po redukciji dela nekvalificirane uradništva, ker je naša država ena izmed tistih, ki imajo največje število uradništva.

Nadalje je finančni minister v svojih navodilih izjavil, da v bodoče finančni zakon ne bo vseboval določb, ki se ne nanašajo na izvrševanje proračuna in ki bi morale biti predmet rednega zakonodajnega postopka.

Vsi proračunski predlogi morajo biti predloženi fin. ministrstvu najkasneje do 1. septembra.

Propad dveh kočevskih denarnih zavodov

Svoj čas smo že poročali o odškodninski tožbi, ki jo je Mestna hranilnica v Kočevju v likvidaciji vložila proti dr. Ivanu Sajovicu, svojemu nekdanjemu predsedniku, ter Ilcu Jožetu, Tomiču Edvardu in dr. Maurerju Vilku, nekdanjim svojim funkcionarjem, kot krivcem njenega propada. Mestna občina kočevska je k tej tožbi, na katere uspeh je kot garancija za obveznosti hranilnice interesirana, pristopila kot stranski intervenient.

Okrožno sodišče v Novem mestu, katero je tožbo v prvi instanci obravnavalo, jo je zavrnilo. Mestna hranilnica v Kočevju je seveda proti razsodbi prvostanovnega sodišča rekurirala in je apelacijsko kot prizivno sodišče razsodbo zaradi pomanjkljivosti dokaznega postopanja razveljavilo ter izdalo sklep glede izpolnitve prvostanovnega postopanja.

Proti sklepu apelacije so vložili toženci revizijo na stol sedmice. Stol sedmice pa revizijskim rekurzum tožencev ni ugodil, ampak je sklep apelacije potrdil. Zaradi tega se bo moralo okrožno sodišče ponovno baviti z odškodninsko tožbo Mestne hranilnice kočevske ter razsoditi vprašanje odgovornosti za škodo, ki je mestni hranilnici nastala zaradi protistatutarnega poslovanja njenih organov.

Stanje naših kliringov

Po stanju dne 7. t. m. je naša klirinška terjatev proti Italiji znašala 143.4 milij. din in se je od konca junija znižala za 4.3 milij. Narasla pa je naša terjatev v kliringu z Nemčijo od 15.5 na 16.5 milij. mark. Klirinška terjatev proti Poljski se je znižala za 1.8 na 9.6 milij. din. Za 0.5 na 12.6 milij. je narasla terjatev v turškem kliringu, za 0.2 na 2 milij. pa terjatev v bolgarskem kliringu.

Med pasivnimi kliringi pa je največja sprememba v kliringu s Češkoslovaško. Naš dolg je v tem kliringu narasel od 147.8 milij. Kč na 155.2 milij. Kč in je s tem dosegel rekordno višino. Zvišal se je tudi naš dolg v kliringu z Rumunijo za 3.6 na 10.3 milij. din, dolg v madžarskem kliringu pa je padel za 2.2 na 36.2 milij. dinarjev.

Pri ostalih kliringih ni bistvenih sprememb.

VII. Mariborski teden jubilejna kulturna razstava in narodni tabor

Naš Maribor se že intenzivno pripravlja na letošnji Mariborski teden, ki bo od 6. do 15. avgusta. Ta velika, sedaj že tradicionalna gospodarska in kulturna revija slovenskega severovzhoda bo letos še posebno pomembna in veličastna, ker bo združena z mogočnimi javnimi proslavami dvajsetletnice osvobodjenja in ustanovitve kraljevine Jugoslavije.

Da dobi prireditelj ves potrebni vsebinski in zunanji poudarek, se je doseglo vzajemno sodelovanje združenja Mariborski teden, mestnega odbora za proslavo dvajsetletnice osvobodjenja in več ali manj vseh pomembnih društev, ustanov in korporacij. Običajnim razstavam industrije, obrti in trgovine bodo priključene letos tudi razstave kmetijstva, cest, tujskega prometa, fotomaterskih del, znanik, gostinstva, vin, ženskih ročnih del, narodnih noš iz vseh delov države, čebelarstva, malih živali, društva »Nanos« itd. Osrednje vsega pa bo jubilejna kulturna razstava, ki bo pokazala ves veliki razvoj in napredek sodobnega Maribora. Že samo ta razstava bo nad vse zanimiva in privlačna.

Poleg razstav bodo tudi druge koncertne, gledališke, športne in zabavne prireditve s središčem v velikem veseliščnem parku na razstavišču, ki bo letos preurejen in deloma tudi povečan. Vrhunec prireditelj pa bo gotovo veliki narodni tabor 14. avgusta. Ta tabor bo manifestacija vsega slovenskega Podravja, organizirana v velikem in veli-

častnem obsegu, pri kateri bo sodelovalo vse naše meščanstvo in podeželsko ljudstvo brez razlike strankarskega prepričanja.

Tako bodo letošnje prireditve VII. Mariborskega tedna zgodovinski dogodek, ki bo še dolgo ostal v spominu vsemu našemu obmejnemu ozemlju. Za obisk Maribora je dovolilo prometno ministrstvo za čas od 4. do 17. avgusta 50 odstotni popust na vseh državnih železnicah in ladjah.

Povečanje nemškega vpliva na Donavi

Zaradi priključitve Avstrije k Nemčiji se je spremenila tudi situacija v donavski mednarodni komisiji. Ta je tedaj prenesla svoj sedež z Dunaja v Beograd. Kot posnemamo iz poročil inozemskih listov, si sedaj Nemčija prizadeva, da bi dosegla reorganizacijo mednarodne donavske komisije v tem smislu, da bi bile v njej zastopane le obdonske države. Te bi bile razen Nemčije še Češkoslovaška, Madžarska, Jugoslavija, Rumunija in Bolgarija. Sedaj pa ji pripadajo v smislu določb versajske pogodbe tudi Anglija, Francija, Italija in Holandska. Če naj bi prišlo do reorganizacije v nemškem smislu, potem bi te države, ki ne ležijo ob Donavi, iz mednarodne komisije izpadle in bi ostala v njej Nemčija kot edino vevselila z ostalimi malimi obdonskimi državami. Seveda je vprašanje, če bi taka reorganizacija, ki bi mogla razrušiti ravnotežje sil, bila v interesu drugih obdonskih držav.

Ker pa bi se Nemčija na vsak način rada iznebila kontrole evropske donavske komisije, ki nadzira Donavo od Braila pa do izliva, in v kateri Nemčija ni zastopana, je prišlo do načrta novega izhoda iz Donave v Črno morje, in sicer potom kanala. Tak načrt bi imel za Nemčijo prednost, da njena pot do Črnega morja ne bi bila pod kontrolo evropske donavske komisije. Ta kompleks vprašanj kakor tudi vprašanje položaja mednarodne komisije se bo najbrž obravnaval pri prihodnjem zasedanju stalnega odbora male antante, ki bo 20. avgusta na Bledu.

Kmetički dolgov. Do konca junija t. l. so dolžniki Priv. agrarne banke plačali na račun svojih dolgov 187.7 milij. din, od tega v letošnjem letu 44.2 milij. din. Od dneva predzadnjega poročila, to je od 23. junija, je bilo na novo odplačano 1.5 milij. din. Izplačila bankam-upnicam, izvršena v obveznicah, so do konca junija znašala 234.1 milij. din (do 23. junija 229.7), v gotovini pa so prejele banke izplačanih 118.2 milij. din (do 23. junija 115.2 milij. din).

Borza Denar

Na ljubljanski borzi so notirali nemški čeki 14.75 blago, na zagrebški 14.65—14.86, za konec junija 14.60 denar, za konec avgusta 14.65 blago, za konec septembra 14.50 denar, v Beogradu pa so notirali 14.60—14.80.

Angleški funt je na ljubljanski borzi notiral 237.20—238.80, istotako tudi v Zagrebu in Beogradu.

Grški boni so beležili na zagrebški borzi 28.65—29.35, na beograjski pa 28.45—29.15. Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 5,150,408 din, na beograjski 3,014,000 din. Promet v efektivih je znašal 1,021,000 din.

Ljubljana — tečajsi primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2401.16—2415.76
Berlin 100 mark	1758.03—1766.91
Bruselj 100 belg.	738.45—743.51
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	214.67—216.72
Newyork 100 dolarjev	4390.38—4366.69
Pariz 100 frankov	120.07—121.50
Praga 100 kron	151.14—152.24
Trst 100 lir	228.74—231.82

Curih. Beograd 10, Pariz 12.065, London 21.5525, Newyork 437.5, Bruselj 74.05, Milan 23.03,

Kulturni obzornik

Nov križev pot v novomeški frančiškanski cerkvi

Lani smo na tem mestu prinesli oceno »Zgodovine frančiškanske cerkve v Novem mestu«, katere čisti dobiček je bil namenjen novemu križevemu potu. Komaj je preteklo dobro leto, že lahko sporočamo, da je križev pot gotov in že na svojem mestu v cerkvi. Kako so frančiškani nabrali v enem letu ogromno vsoto 30 tisoč dinarjev, da so pokrili stroške, ko ostala uganka. Vsekakor je to izredna podjetežnost, saj vemo, kako težko je začeti v Novem mestu s kakim novim delom in se mnoge, za Novo mesto važne zadeve nikakor ne morejo premakniti z mrtve točke. Frančiškanski primer pa je nov dokaz, da je treba le podjetežnost in dobre volje. In oboje imajo novomeški frančiškani v zvrhani meri in v tem oziru lahko marsikomu služijo za zgled.

Novi križev pot je po slikarju Feuersteinu kopiral v Ljubljani ga. dr. Sajovic. Slikarica se je pri delu očitno zelo potrudila in ga skrbno izvršila. O kakem osebnem doživljanju umetnice tu ne more biti govora, kajti slikarica se je originala točno držala v kompoziciji in koloritu.

Slikar Martin Feuerstein se je rodil leta 1856 v Barru v Alzaciji, kjer je bil njegov oče podobar. Studiral je v Münchnu pri prof. Strahuberju, Löffltzu in Dietzu. Nato je šel v Pariz in Italijo, odkoder se je leta 1882 vrnil v München, kjer je postal leta 1898 profesor na akademiji. Dobil je kartone za cerkevna okna v Bremenu, za cerkev sv. Duha v Münchnu, freske pri sv. Magdaleni v Strassbourgu, oltarne slike za cerkev sv. Ane v Münchnu. Za to cerkev, ki jo je v novoromanskem slogu zgradil arh. Seidl,

je naslikal tudi križev pot, ki ga je kopirala ga. Sajovic. Slikarica se je pri delu očitno zelo potrudila in ga skrbno izvršila. O kakem osebnem doživljanju umetnice tu ne more biti govora, kajti slikarica se je originala točno držala v kompoziciji in koloritu.

Naš, z nemškimi kopijami že tako prenasrčen cerkveni inventar, se je pomnožil za en primer. To dejstvo nas je na moč presenetilo, saj ne moremo v njegovo obrambo navesti nobenega opravičila, kajti obilo domačih moči nam je trden porok, da bi se v okviru domače umetnostne produkcije našel nedvomno boljši izhod. Vendar pa ne gre le za nasilno vnašanje sedaj že mrtve preteklosti v naše sodobno cerkevno ustvarjanje, in da je ta preteklost res mrtva, nas prepričujejo odlična cerkevna dela T. Kralja, Maleša, Pengova in najnovejše delo Cudermana v Kamniku, temveč je tu še drug vzrok, ki je prav zadnji čas bolj živ kot kdaj prej. Ali ne pomeni vsako tako naročilo razširjanje nemškega kulturnega vpliva v našem življenju in negacijo samobitnosti in zrelosti v vseh panogah našega umskega ustvarjanja. Že samo iz teh ozirov bi se morali ogibati takšnih naročil, ne glede na to, da trpi pri tem umetniška stran dela.

Dalje je to nezaupnica našim domačim slikarjem umetnikom, če obnavljamo ideale preteklih dob in jim dajemo prednost sodobnim ustvaritvam. Dovolj imamo visoko kvalificiranih moči, ki so tudi v področju cerkvene umetnosti pokazale, da so kos vsaki nalogi, pa naj bo to T. Kralj ali Maleš, Pengov ali Cuderman, da mi mojstra Strnena niti omenjati ni treba.

Zaradi istega predmeta navajam le križev pot slikarja Pengova v župni cerkvi na Bledu. Primerjava med obema križevima potoma izpade seveda v dobro Pengovu. Saj je križev pot slikarja Pengova osebno slikarjevo doživljanje upodobljenih dogodkov v nasprotju z neosebnim, formalističnim izdelkom nazarenske preteklosti.

Samo še dva dni je do nagradnega žrebanja!

Lahko pa Vam sreča še nakloni eno od 152 nagrad, vrednih nad 100.000 din, ki jih razpisuje »SLOVENE« za svoje naročnike. Zato postanite takoj naročnik »Slovenca« vsaj za 3 mesece in plačajte trimesečno naročnino, tako da bo dospel vplačilo v našo upravo v Ljubljani do petka, dne 15. julija, popoldne. Pri naših podružnicah v Mariboru, Celju, Kranju, na Jesenicah, v Novem mestu, Trbovljah in v Ptujju lahko uredite še vse potrebno danes, dne 13. julija 1938 do 6. ure zvečer. Pri podružnicah v Ljubljani, t. j.: na Tyrševi cesti (Poštni dom, nasproti cerkve sv. Krištofa), na Miklošičevi cesti in v trafiki v Pasaži nebotičnika pa do jutri, 14. julija do 6. zvečer. Pri glavni upravi »Slovenca« v Ljubljani, Kopitarjeva 6, pa do petka, 15. t. m., do 12. popoldne.

Vsi, ki so naročniki že najmanj tri mesece in ki imajo naročnino plačano tudi za mesec julij, so že uvrščeni med žrebance.

Vsi, ki ste »Slovenca« kupovali in zbirali kupone (žige), pošljite jih nemudoma na: Upravo »Slovenca« — propagandni oddelek — Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

Žrebanje bo 15. julija t. l. od 3 popoldne dalje v prostorih uprave »Slovenca«, Kopitarjeva 6, Ljubljana. — Izide žrebanje bo prinesel »Slovenec« v soboto, dne 16. t. m. — Žrebanje bo pred komisijo petih naročnikov in ob navzočnosti javnega notarja M. Hafnerja iz Ljubljane.

Veliko število bogatih nagrad — raznih servisov — je dobavila priznana tvrdka Kollman, Mestni trg 16 v Ljubljani

Lepo pleteno opremo predsobe — del prve nagrade, to je opreme stanovanja — je izdelala tvrdka Franjo Grenko, pletarsko podjetje, Orla vas, p. Braslovce. — Podjetje izdeluje prekrasno pleteno pohištvo za verande, sobe, veže, balkone, restavracije, kavarne, hotele, kopališča in sanatorije, vse iz najboljšega materiala in po zmernih cenah. Naročite pri tej tvrdki in boste presenečeni nad lepo izdelavo. Tvrdka sprejema naročila tudi po skicah.

Amsterdam 240.60, Berlin 176, Dunaj 30, Stockholm 111.30, Kopenhagen 96.30, Praga 15.17, Varšava 82.40, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.51, Buenos Aires 113.625, Oslo 108.40.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 97.50—98, agrarji 62.50—63.50, vojna škoda promptna 478—482, begl. obv. 92.75—93.75, dalm. agrarji 92.50—93.50, 4% sev. agrarji 52—53, 8% Bler. pos. 97—98, 7% Bler. pos. 92—93, 7% pos. DHB 99—100, Narodna banka 7200—7300, Trboveljska 180—190.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 97—98, agrarji 62—62.50, vojna škoda promptna 477.50—480, begl. obv. 92.75—93.50, dalm. agrarji 92.50—93 (93), 4% sev. agrarji 61.50 denar, 8% Bler. pos. 97 denar, 7% Bler. pos. 92 denar, 7% pos. DHB 99 denar. — Delnice. Priv. agrarna banka 226 denar, Trboveljska 180 blago, Gutmann 60 blago, Tov. sladk. Bečkerek 600 blago, Osješka livarna 180 denar, Dubrovačka 350 denar, Jadranska plovba 350 denar, Oceania 800 denar.

Beograd. Državni papirji. 7% inv. pos. 98.25 denar, agrarji 62.50 denar (62.50), vojna škoda promptna 478.50—479 (478), begl. obv. 93.25—93.50 (93.25), dalm. agrarji 93—93.25 (92.25), 4%sev. agrarji 61.75—62, 8% Bler. pos. 97.50—98, 7% Bler. pos. 92.50 denar (92.50), 7% pos DHB 99 denar. — Delnice. Narodna banka 7320 blago, Priv. agrarna banka 231—232 (231).

Naj bo ta novomeški primer zadnji v naši cerkveni umetnosti. Skrajni čas je že, da se tudi v Novem mestu oddajajo slična naročila res kvalificiranim umetniškim osebnostim. To pa ne velja le za slikarstvo, ampak prav v toliki meri za plastiko, arhitekturo in urbanistiko.

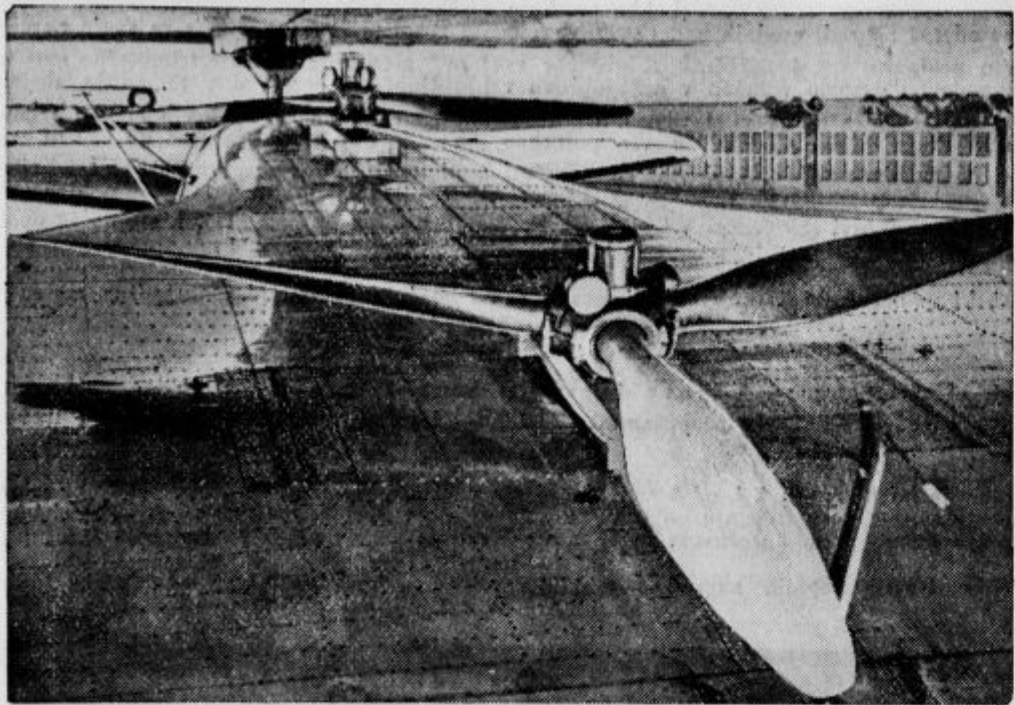
Jože Gregorič.

»Čas«, letnik XXXII, št. 9-10. Letošnja zaključna številka »Časa« je posvečena sedemdesetletnici dr. Aleša Ušeničnika s posvetilom: »Mon-signore dr. Alešu Ušeničniku, častnemu udu Leonove družbe ob sedemdesetletnici življenja želimo, da bi po božji dobroti mogel še mnogo let sejati zrna Resnice in Modrosti v brazde slovenske in katoliške. — Leonova družba — uredništvo »Časa« Uredništvo »Časa« je pred desetimi leti — to je ob 60 letnici — posvetilo današnjemu slavljencu celo številko, ki ga je pokazala od vseh strani kot apologeta, filozofa, sociologa in literarnega kritika in pesnika, sedaj ob 70 letnici pa se je posebej ozrla samo na Ušeničnika filozofa kot tiste njegove osrednje lastnosti, iz katere izvira vse drugo delovanje. Doc. dr. Alma Sodnikova je priobčila odlomek iz zgodovine filozofije pri Slovencih, poglavje o A. Ušeničniku, v katerem zelo jasno in nazorno podaja stremljenja tistega časa, ko je nastopala kot najmodernejša struja filozofskega materializem ter njena še modernejša reakcija — novi tomizem, kakor ga je gojil in priporočal papež Leon XIII. — Sodnikova zasluje za tiste nove struje na naših tleh ter ugostuje za Ušeničnika, da je on prvi začel s pravo sistematično nove struje pri nas. V nadaljnjem skuša ponazoriti filozofski program U. ter analizira njegovo filozofsko delo. Studija lepo uvede bralce v Ušeničnikovo delo in njegovo filozofijo. Drugo osnovno razpravo pa je napisal vseuč. prof. dr. Franc Veber, in sicer z naslovom: »Aleš Ušeničnik in moderna filozofska problematika.« Veber analizira natan Ušeničnikovega mišljenja, ter skuša podati domodernega, sodobnega Ušeničnika, ki ima svoje določeno mesto tudi

v najnovejšem razvoju filozofske misli. Razprava je predavanje, ki ga je imel prof. Veber v Filozofskem društvu na univerzi ter smo o njem že svoječasnno obširneje poročali. — S tema dvema razpravama se je »Čas« oddolžil delu svojega velikega sodelavca. Njima se neposredno pridružuje tudi univ. prof. dr. Korošec, ki svoj članek »o razporoki« poklanja dr. A. Ušeničniku, »ki je v vsem svojem delu in življenju bil glasnik večno resničnih in veljavnih krščanskih načel.« Članek se odločno izjavi proti razporoki, kakor je predvideva osnutek za novi jugoslovanski državni zakonik ter pomeni sintezo ugovorov, ki jih je prof. dr. Korošec že na več mestih izrekel. — V »Obzorniku« je priobčen smisel in program XVII. kongresa Pax Romanae v Sloveniji, to je na Bledu in v Rogaski Slatini v dneh 21.—26. VIII. t. l. — Nato sledi ocena knjig, ki so bile poslane uredništvu — odelek, ki je to pot zelo bogat. — Posebnega opozorila pa je vreden dokument, ki ga je odkril univ. prof. dr. Polec in ki odgovarja na vprašanje: Kako je bil določen dr. Anton Bonaventura Jeglič za knezoškola ljubljanskega? — Iz tega dokumenta avstr. ministra Husareka izvem, da Jeglič zaradi svoje narodnostne vneme ni bil vseh dunajskim krogom, dasi so ga kot asketa visoko spoštovali, ter da ga je cesar imenoval samo na željo škofa Missie, ko je na cesarjevo željo odhajal v Gorico. Ta rešeniceca je prišla prav za 100 letnico kardinala Missie in znova dokumentira jugosl. orientacijo pok. nadškofa. — Ostra in zgodbena je psihološka oznaka filozofa Schopenhauerja, kakor jo podaja publicist Terzaglav v nadaljevanju svoje študije »A. Schopenhauer in naš čas«. Njegova notranja nasprotja so ga privedla do nove filozofije, ki je prva začela rušiti stavbo golega racionalizma in odpirati nove vidike religiozne in estetske narave. O tem pa objublja pisatelj, da bo še govoril v nadaljevanjih. Tone Cokan priobčuje dve oznaki dveh zanimivih knjig, namreč Papinjevega Danteja ter Claudelove najnovejše knjige o Velikem tednu. — S tem se končuje ta številka, ki zaključuje tudi ves letnik.

Velikanska senzacija brzine

Čez ocean v Pariz — v 16 urah

Velika ameriška potniška letala so zdaj opremljeni z nadomestnimi propelerji, ki jih dajo pod letalov trup. Zaradi tega letalo bolj počasi leti, le 8 km na uro, a zato pa more zasloniti pristati, kar je zlasti velikega pomena v daljnih neobljubljenih pokrajinah Severne Amerike. —

Amerikanec Hughes je včeraj malo pred peto uro popoldne pristal na pariškem letališču s svojim letalom »World Fairbird«. Hughes je odletel iz Njujorka pred sinočnjim ob enajstih ponoči s štirimi člani posadke. — Preletel je Atlantski ocean

dolžino 4600 km, v 16 urah 35 min.

Leta 1926 je polkovnik Lindbergh prvi preletel Ocean in takrat je ves svet onemel od začudenja. Hughes ga je prekosil za 17 ur časa. Njegov polet je nekakšen reklamni polet za svetovno razstavo v Njujorku l. 1940.

Dasi so bili Američani prepričani, da bo Hughes pobil vse dosedanje letalske rekorde glede na brzino, se vendar niso nadejali, da se bo ta njegov polet, pa še s štirimi člani posadke zraven, tako senzacionalna posrečil; to je presleglo vsako pričakovanje.

Hughesovo letalo je velikansko in se blešči ko srebrna ptič. Tem večje je bilo zato včeraj vznemirjenje ljudskih množic, ko se je ta neizmerna ptica elegantno spuščala k letališču nizdol. Letalo je bilo nekaj poškodovano, letalci pa skoraj nič utrujeni. Nadaljevali so pot iz Pariza čez Češkoslovaško, Poljsko in Sovjetsko Rusijo, odkoder krenejo proti Sibiriji in na Japonsko. S tem bodo napravili polet okrog sveta, ki bo dokaz, kako je tehnika prav v sedanjih dneh izredno napredovala in da človek ne pozna nobenih daljav ne razdalj več in nam ni čas nobeno vprašanje več.

Spremembe podnebja v 130 milijonih letih

Če je zima huda ali pa pomlad hladna, slika tu in tam glasove prerokov, ki napovedujejo, da se bližamo ledeni dobi. Take govorice so seveda brez osnove, saj ni nobenih znakov zanje. Ko bi se pa začela meja večnega snega, ki je danes v srednji Evropi daleč nad 2000 m, spuščati odvisno nižje in nižje, bi bila taka prerokovanja popolnoma upravičena. Na sedanjih tečajih n. pr. se je spustila meja večnega snega do morja samega, v času večkratne zaledenitve naših Alp se je pa gibala okoli 1000 m nad morsk gladino ter so takrat jeziki ledenikov izdolbli alpska jezera, kakor sta med drugimi Blejsko in Bohinjsko.

Ob sebi umevno je, da se ne pojavljajo ledeni dobe kar čez noč, temveč je treba mnogo tisočletij, dokler se ne spremeni podnebje nad

izvestnim zemeljskim območjem v tej meri, da povzroča ledeno dobo, kar nam vzorno prikazuje krivulja dr. Wegenerja o srednji letni toploti srednje Evrope od karbona ali premogovne tvorbe dosihdob, torej v dobi, ki je trajala okoli 130 milijonov let. Po tej krivulji je padla toplota od karbonske do permske tvorbe, ki pripadajo staremu zemeljskemu veku, od 25 na 18 stopinj, tekom srednjega zemeljskega veka, ki obsega triadno, jurasico in kredno tvorbo, se je toplota dalje zniževala do približno 13 stopinj, proti koncu kredne tvorbe se je pa začela dvigati ter se v začetku novega zemeljskega veka, v terciarnem oceanu, povzpela na 25 stopinj. Zatem se je toplota začela ponovno znižati ter je padla v kvartaru za časa diluvija na 5 stopinj, v aluviju, t. j. od poslednje ledenice do dosihmal je pa gorkota neprestano naraščala, kar spoznamo tudi na sedanjih alpskih ledenikih, ki venomer nazadujejo. Obetajo se nam torej še mnoga tisočletja znoznega podnebja.

Angleški jadralni letalci na lovu za svetovnim rekordom

Kakor poročajo iz Londona, je v območju velikih jadralno-letalskih prireditelj pri Dunstabu, severno od Londona, v zraku angleško jadralno letalo, ki hoče pobiti nemški svetovni rekord jadralnih letal za čas najdaljšega vztrajanja v zraku (40 ur 55 minut). V jadralnem letalu sta letalski poročnik Murray in mladi jadralni letalec Sproule. V nedeljo zjutraj sta s posebnimi signali prosila živčev. Nato je neko drugo jadralno letalo dvakrat zaman poskušalo prinesiti obema letalcema nekaj obloženih kruhkov. Letalca sta že zdaj pobila vse angleške rekorde. Mladi Sproule je za nekaj ur močno zbolel zaradi viharnege vremena v ozračju. Kasneje sta pa oba z znaki sporočila, da mu je že bolj in da bosta vztrajala v zraku čim dalj.

»Zakaj pa od zadaj, gospoda moja?«
»Zato, ker bova poslala sliko človeku, ki sva z njim sprta.«

IVANHOE

Št. 175.

Kraljevo darilo

»Morda imaš prav,« je dejal Rihard. »Mislim, da te prav razumem. Meniš, naj ima torej pravico v vsaki lovski dobi v mojih gozdovih ustreliti tri srnjake. Mislim pa, da ti ne delam krivice, če sodim, da jih boš namesto treh ustrelil kar tri-deset.«

»Vaša milost ne bo imela prilike pritoževati se zoper mene. Stori bom vse, kar bo v mojih močeh, da bo vaše prijazno darilo rodilo dobre in obilne sadove.«

»Ze dobro, brat Tuck, Ker pa je divjačina navadno precej suha jed, boš iz mojih kleti lahko dobival toliko piva in vina, kolikor ti ga bo treba.«

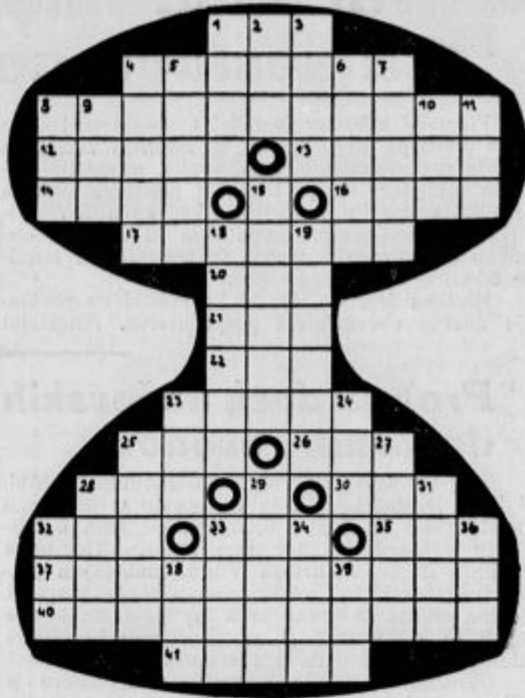
Razume se, da brat ni skoparil z zahvalo. Komaj pa je končal zahvalne besede, se je iz gozda začel topot konjskih kopit. Med drevjem sta prijezdila Ivanhoe in njegov oproda Gurth. Ivanhoe je prijezdil h kralju, ni pa vedel, kako naj ga ogori. Rihard mu je takoj pomagal iz zadrege rekoč:

»Tle vrli možje vedo, kdo sem, Vilfred. Lahko svobodno govoriš. Med Sasi smole!

»Kaj pa tole pomeni?« je spraševal Ivanhoe, kažoč na padle bojovnike.

»Ah, to je bil le malenkosten napadič, ljubi Vilfred. S pomočjo tehle zelencev sem izdajalce lahko dobro poplačal. Sicer pa ti nisi dosti boljši kakor marsikdo drugi. Ali ti mar nisem izrecno zapovedel, da moraš ostati v samostanu, dokler se ti rane dobro ne zacelijo?«

Križanka: Goba

Vodoravno: 1. otočje v Japonskem morju, 4. vodna naprava, 8. hrib v Gorjancih, 12. poboljševalni pripomoček, 13. javni uradnik, 14. vrsta koralnega otočja, 16. grška boginja zmage, 17. nekdanji mednarodni jezik, 20. pristaniško mesto na zahodnem Finskem, 21. divja žival, 22. vrsta masne zemlje, 23. poganska boginja sreče in nesreče, 25. ud družine v otroškem govoru, 26. italijansko mesto ob Adiji, 28. grška črka, 30. del sobe, 32. skrajšano žensko krstno ime, 33. del glave, 35. del naslova, 37. kraj ob Temenici na Dolenjskem, 40. veleumetni roman Leva Nikolajeviča Tolstoj, 41. del njive.

Navpično: 1. tuje moško krstno ime, 2. druga beseda za kovanje, 3. moško krstno ime, 4. bolgarski pesnik in romanopisec (1850—1921), 5. Shakespeareova tragedija, 6. del njive, 7. druga beseda za dotikljaj, 8. desni pritok reke Volge, 9. šahovski izraz, 10. vodna žival, 11. trgovski izraz za predplačilo, 15. informativna listina, 18. mesto ob reki Salavriji v Grčiji, 19. kuhinjska potrebščina, 23. poletna vrtna hišica, 24. ženski glas, 25. Chateaubriandova romantična povest, 27. tuja beseda za navzočnost na drugem kraju, 28. sodobna angleška politična osebnost, 29. sodobna japonska vojaška osebnost, 31. del molitve, 32. ženska oseba iz svetega pisma, 33. druga beseda za zapoved, 34. prebivalec Ogrske, 36. tuja beseda za časovno razdobje, 38. tovarniška znamka ur, 39. ženska oseba iz svetega pisma.

RESITEV KRIŽANKE: JULIJ

Vodoravno: 1. sraka, 6. Memel, 11. Lom, 12. oven, 13. Ana, 14. abeceda, 15. Lek, 16. korelacija, 21. Oti, 22. Vega, 23. kij, 25. tok, 27. Avar, 28. ali, 30. opazovalec, 35. kan, 36. Oka, 37. roka, 39. uže, 40. rosa, 41. Bur, 44. Macedonija, 50. idila, 52. Pirej, 53. katar, 54. llica, 56. Ema, 57. bil, 58. Atos, 61. pisalec, 64. Eda, 65. oporoka, 66. Lim, 67. simulacija.

Navpično: 1. slak, 2. robot, 3. Amerikanec, 4. Koc, 5. ave, 6. med, 7. ena, 8. Mali Kal, 9. Enej, 10. lakaj, 17. Eva, 18. lev, 19. aga, 20. car, 21. Otok, 24. lek, 26. opaž, 29. ica, 31. Zor, 32. oko, 33. Vas, 34. ara, 38. Obir, 39. umik, 42. ujec, 43. raja, 45. Adam, 46. Ela, 47. darilo, 48. opilek, 49. Nil, 51. Ita, 55. Itali, 56. epos, 57. bar, 58. Aca, 59. odij, 60. Sama, 62. Ipi, 63. som.

Na Francoskem obhajajo letos 300 letnico, odkar so iznašli izdelovanje šampanjca. Francoska vlada je za to priložnost izdala posebne poštne znamke.

Tako nastaja zgodovinski film

Tako nastaja zgodovinski film: Prizor iz ameriških filmskih delavnic v Burbanku pri Hollywoodu, kjer dovršujejo veliko delo iz srednjeveške angleške zgodovine »Robin Hood«. Glavna

igralca Errol Flynn in Olivia de Havilland v razgovoru z režiserjem Keighleyem in s tehničnim osebjem. V ozadju vidimo »zgodovinske« kulise, ki nam bodo v filmu vzbujale videz resničnosti.

Katehetskí kongres v Djakovu

III.

Djakovo, 8. julija.

Sreda dopoldne je bila določena referatom in razgovorom o spremembi učnega načrta za verouk v ljudski, srednji in strokovni šoli. To je bil vsekakov najvažnejši in najbolj aktualni del programa djakovskega kongresa, zato je bila udeležba velika, pozornost napeta in debata živahna.

Najprej je referiral ljubljanski katehet Vinko Lavrič o učnem načrtu ljudskošolskega verouka. Koreferent je bil zagrebški katehet Evgen Kornfeind. Obveščal je v celoti načrt ljubljanskega katehetskoga društva, dopolnjen z načrtom djakovske škofoje iz l. 1901. Po njima se bo izdelal novi načrt. Debatna se je mogla pravočasno končati; zato se je nadaljevala ločeno v drugi dvorani. Tam so govorili tudi o enotnem katehizmu.

Ob devetih je sledil referat zagrebškega profesorja dr. Nikole Kolareka o učnem načrtu za srednješolski verouk. Koreferent je bil ljubljanski profesor dr. Marijan Dokler. Oba sta podala podroben učni načrt, kakor so ga v lepem soglasju izdelali slovenski in hrvaški srednješolski veroučitelji in ga v teku več let na raznih zborovanjih predelavali in izpopolnjevali. Načrt pomeni velik napredek v primeri s prejšnjim, ker upošteva psihološki moment (razvojne stopnje mladine) in versko-pedagoški moment (veroučiteljski vzgajaj za življenje), pri tem pa razporeja snov tako, da tvori posamezni razredi in tudi skupno vzeti lepo zaključeno celoto. Pri debati so se zastopniki posameznih škofij pohvalno izražali o predloženem načrtu in dodali nekaj dragocenih nasvetov. Močno je bil poudarjen tudi pomen liturgične vzgoje za srednješolsko mladino, zlasti važnost recitirane maše; hrvaški govornik se je pri tem zelo pohvalno spomnil slovenske Jaklič-Vračarjeve liturgike in jo stavil za vzor, kakršen naj bi bil tudi hrvaški liturgični učbenik.

Načrt za strokovne šole je mogel priti na vrsto šele popoldne ob treh. O njem je referiral profesor Sime Sironič s Sušaka ter prebral koreferent kranjskega kateheta Josipa Žužka. Strokovne šole spadajo pod trgovsko ministrstvo, ki je že odločilo, da bodi v kmetijskih, obrtnih, trgovskih, pomorskih akademijah oziroma nepopolnih šolah po ena tedenska ura verouka.

Sledil je referat celjskega profesorja Petra Kovarčiča o ekshortah in duhovnih vajah na srednji šoli. Referent je poudarjal, da bodi dijaška ekshorta preprosta, brez znanstvenega dokazovanja, podana v živahnem tonu in kratka. Največ uspeha bo dosegla, ako se v njej podaja nauk sv. vere pozitivno, da vzbuja v mladini zdrav življenjski optimizem. Naš cilj bodi, pomagamo vse dijake in dijakinje pripeljati k zaprtim duhovnim vajam; zaenkrat pa kar najskrbneje podajamo ali preskrbujemo duhovne vaje pred veliko nočjo. V debati je potem padlo nekaj prav dobrih, praktičnih nasvetov.

Belgrajski profesor dr. Dane Zubac je govoril o nalogah, težavah in ovirah, uspehih in neuspehih duhovskega dela v diaspori, zlasti še katehetskoga dela. V naši državi živi v diaspori kakšnih dve sto tisoč katolčanov, od katerih je skoraj dvajset tisoč šoloobveznih otrok. Potem se je ogledal naš rojak G. Alojzij Turk, ki deluje v škofljanski škofiji, in pozival Hrvate, naj tudi oni kakšnega duhovnika pošljejo v svojo diasporo. Vsaka katoliška župnija in škofija naj skrbi za svoje izseljenke. Pri tej priliki se je vnovič prisrčno priporočilo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki naj kar najživahneje deluje v vsaki župniji.

Nato je bil v stolnici govor zagrebškega kateheta Matije Ivšiča o vplivu cerkvenega petja na šolsko vzgojo. S prepričljivimi razlogi in z veliko toplino je priporočal gojenje cerkvenega petja pri mladini; pojejo naj skupno ne le pri tihih, ampak tudi pri petih šolskih mašah. Petje je bilo združeno z liturgijo že od prvih časov; sv. Pavel in cerkveni očetje so bili goreči pospeševalci cerkvenega petja.

Po referatu je bil v stolnici koncert na orgle. Naš rojak regenski chori Stare je igral Kemperjevo fantazijo za orgle, Bottacovo pastorale in še nekaj drugih skladb. Zopet smo občudovali nove Jenkove orgle.

Med koncertom smo zopet občudovali izbrano lepoto črt in barv na slikah, kipih in dekoracijah stolnice. Plemenito in globoko občutenje diha z njih. To je res prava cerkevna, verska umetnost, ki je izšla iz pobožnosti in zato pobožnost tudi budi. Za vsak detajl bi bilo treba dalj časa, da bi se dojele vsa njegova lepa in bogata vsebina.

V petek, 8. julija so se referati začeli ob osmih. Najprej je govoril profesor iz Broda megr.

Due sedmici Aleševe mame

Porečete: Kakšen jubilej pa je to — dve sedmici? To je tri manj kot osemdeset let. Toda sedem in sedemdeset to ni nikakoli zaključno število za jubilej. Le počasi! Pokojni Simon Zupan, župnik na Ježici, je ob svoji zlati maši, v 77. svojem letu, Alešovi mami dejal: »Kadar boste imeli pri Alešu dve sedmici, boste tudi imeli zlat jubilej.« Tega jubileja zlate poroke pri Alešu pa ni bilo, ker je Anton Vilfan umrl deset let prej, preden je izpolnil 77 let, ko bi se morala vršiti njegova zlata poroka. Toda letos v juliju za svoj god (13. VII.) je Alešova mama sama doživela 77 let svojega življenja. Ljudstvo se ne ozira na slovico in pravi: »Alešova.«

Blizu 55 let je že minulo, odkar je Marjeta Bolka iz Jereče hiše v Stožicah prišla kot mlada gospodinja na Alešov dom na Ježici. Od takrat se je že mnogo spremenilo v župniji in občini. Drug za drugim so se v tem času vrstili: štirje župniki, pet šolskih upravnikov in šest županov; med temi šestimi sta bila, vsak ob svojem času, tudi njen oče in njen mož; in to oba ponovno izvoljena županoma. Tudi župnija in občina Ježica ni več ista, ne v svojem številu prva, ne v svojem obsegu druga. V tem nad petdesetletnem času so tudi vse gostilne v občini spremenile svoje gospodarje, nekatere že po večkrat; le pri Alešu je že skoraj čez tri rodove še vedno isto gospodarstvo in gospodinjstvo. Isto gospodarstvo, četudi brez gospodarja Antona, ki je umrl pred 14 leti? Tudi brez tega! Saj je pokojni o svoji ženi večkrat dejal, da bi Alešov dom brez nje ne bil nikoli to, kar je danes. Nad Alešovo mamo se je resnično izkazal narodni pregovor: »Pridna gospodinja hiši tri vogale podpira.«

Pa ne samo gospodarstvo, pri Alešu je še do danes ostala davnoznan domača gostoljubnost. Kaj je to gostoljubnost? Ako je to čednost — Alešova mama jo ima v občini meri; ako je to umetnost — ona se nanjo razume; ako je to milost — ona je z njo oblagodajena. Mislim pa, da je pri Alešovi

(Pohištvo)

Dražba pohištva

iz proste roke, več kosov, bo dne 14. julija 1968 ob pol 11 dopoldne v Višmarjih 59, št. Vid nad Ljubljano.

Denar

Kot tihi družabnik

bi pristopil k solidnemu podjetju ali trgovini z večjim kapitalom. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Garancija« št. 10943

HRANILNE KNJIŽICE
3 ODS. OBVEZNICE
VREDNOSTNE PAPIRJE
VOJNO ŠKODO
vnovčuje

po najvišji ceni in proti
takojšnjemu izplačilu

Koncesionirana trgovska
agencija za bančne posle

AL. PLANINŠEK
LJUBLJANA

Beethovnova 14 - Tel. 35-10

dr. Josip Gunčević o katehetovem izobraževanju samega sebe. Sedanjí sv. oče priporoča v svoji okrožnici duhovnikom skrb za čim večjo bogoslovno, pa tudi splošno izobraževanje samega sebe. Izobrazba bogati duha in mu nudi večjo gibljivost in prožnost. Veroučitelju daje tem večji ugled pred učenci in učiteljskim svetom. — Svete vede nas vedno bolj seznanjajo z božjimi popolnostmi in tako navajajo, da nam bodi Bog tembolj cilj življenja in delovanja. Referent je priporočil branje in študij sv. pisma. Napake, ki jih opazujemo v svoji okolici, nam kar vsiljujejo v roke knjige o tistih vprašanjih, da jih moremo osvetliti in delovati zoper nje. Vsak duhovnik mora biti temeljito poučen o socialnem vprašanju. Študirajmo tudi svetne vede; solidna znanost o naravi itd. vodi k Bogu, šarlatanstvo v znanju pa vodi od Boga. Potrudimo se, da bomo zares specialisti za krščanski svetovni nazor!

O stanovskih vprašanjih je referiral profesor dr. Dane Zubac. Debatna je vnovič pokazala, da so materialne razmere za mnoge veroučitelje še vedno neurejene; mnogi trpijo velike, očitne krivice.

S popoldanskim izletom v Osijek se je III. katehetskí kongres zaključil. Njegove resolucije se bodo posebej objavile.

**TOZBA KROKODILA
PRI KRODILSKIH SOLZAH**

Solzé pretaka stari gurman Kroko
in joče ter vzdihuje on globoko:
»Glej, čeljusti zob so mi polné,
pa vsi brez GIBBSA mi trohne!«

**DVE
STOLETJI SVETOVNEGA USPEHA.**

Kaj ni to najboljši dokaz kakovosti proizvodov GIBBSA — Gibbs so kopirali in ponarejali po vsem svetu, toda kopije in ponaredbenim nimajo nikdar vrednosti originala. Da bi imeli res dovršen proizvod, uporabljajte pravo milo za zobe Gibbs, iznajditeljev proizvod. Znanstveno je dokazano, da milo Gibbs je in ostane vedno strogo aseptično. Noben mikrob ne more živeti na njegovi površini.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 13. julija: 12. Citre in kramlji igrajo (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Zvoki iz Jugoslavije (Rad. orkester) — 14. Napovedi — 15. Pisan spored Rad. orkestra — 16.40 Mladinska ura: Julij v naravi (g. Miroslav Zor) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nas. ura: Slovenija — etnografski center Evrope (Ciril Hočvar, novinar - Ljublj.) — 19.50 Za zabavo in za ples (plošče) — 20.30 Prazna simfonija, koncerta iz Rogaske Slatine. Dirigent: V. Šušteršič; solist: L. Pfeifer (violina) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Zdaj pa na dopust (za slovo igra Rad. orkester).

Dragi programi

Sreda, 13. julija: **Belgrad:** 20. Violinski koncert g. Dimitrijeviča, 30.30 Humor, 31.30 Narodne pesmi — **Zagreb:** 22.10 Plesna glasba — **Pariz:** 21.10 Chopinov koncert, 22. Poljska komorna glasba — **Praga:** 19.25 Koncert orkestra Beneš, 20. Brno, koncert Dvorakovih del, 20.30 Služna igra, 22.30 Plesna glasba iz Bratislave — **Budimpešta:** 18.45 Olganekski orkester, 20.25 Opera Mozart: »Così fan tutte« — **Milan:** 21. Simfonični koncert, po koncertu in ob 23.15 plesna glasba — **Rim:** 19.30 Koncert pester glasbe, 21. Komedia »Skoljka«, 23.15 Plesna glasba — **Dunaj:** 20. Vesel spord iz cirkuškega življenja, 22.30 Dunajski simfoniki, 24.—3. Nočna glasba — **Köln:** 20. Zdravilski koncert — **Hamborg:** 19.16 Priporočila in potegme, 21.30 Mozartova dela na ploščah, 24. Nočna glasba.

Gostovanje SK Planine v Celovcu

Za junorški lahkoletniški dvoboj v Celovcu so določeni sledeči junorški: Burja A., Corne M., Kluk S., Lebingher H., Lončarič R., Belak E., Merali R., Mavšar D., Mravljec F., Potočnik Č. in Pavlik M.

Vsi navedeni atleti se opozarjajo, da si pravčasno preskrbe opremo: trenirko, belo majico, modre hlačke in sprintarice. Zunanji atleti naj pridejo v Ljubljano v soboto s popoldanskim vlakom in kupijo na železniški povratni karto. Za večerjo in prenočišče v Ljubljani je preskrbljeno. Sestanek vseh zgoraj navedenih atletov je v soboto popoldne ob 18.15 na Stadionu. Vsak poitek, ki se pelje z avtobusom v Celovec, naj vzame s seboj kakršnokoli legitimacijo, po možnosti s sliko. Odhod avtobusa izpred nebotičnice dne 17. t. m. ob 4 jutraj. Peljemo se preko Podkorena in po leti poti nazaj. Kosilo za atleta je pripravljeno ob pol 12 v Celovcu. Pričetek tekmovanja ob 16 popoldne. Odbod iz Celovca ob 20.

Vsem priporočamo, da vzamejo nekaj provianta (malice) s seboj. Gremo ob vsakem vremenu. Kdor želi še kakih pojasnil, naj se obrne na vodjo potovanja: Jeglič Franc, Kongresni trg 2.

Komna poleti

Pri nna je že tako: s pojmom »Komna« zvežemo običajno misel in idealno smuko po globoko zasedenih prostorninah pobožnih; le takrat se nam zdijo privlačna in vabljiva, kadar pokriva ves obširni svet tu gori taka debela plast senca, da komaj izolatorji na telefonskih vodih gledajo izpod bele odeje. V resnici pa se ji dela s tem kričajo kričala in to tembolj, ker nudi za bivanje v tem planinskem predelu ravno sedaj toliko lepote in užitka, da se sloves kar čudi, zakaj ni v vročem poletju tudi gorl ravno tako živo, kot takrat, ko imajo vse pokrajine v zakupa razigrani smučarji in brhke smučarke.

Ze sama pot od slapa Savice do Doma na Komni je nepretrgoma niz menajočih se užitkov. Ker je dalo SPD pot od Savice naprej odeliti, je hoja po položnih serpentinah, ki se vijejo ves čas po senčnem gozdu, res prijetna za onega, ki roma po lepi božji naravi odprti oči in s sprejemljivim srcem. Kakor bi hodil po ljubljanskih parfumerijah, tako opolno in omamljeno te spremlja po vseli poti prijeten vonj v zlatih smolih svetlega nagajaja. Vseponad pa te pozdravlja s svojimi belimi cvetli ponizi in vendar lepi šipek. Ko pa prerineš čez 40. serpentinu in stojiš na robu pri bivi vpenjači, zapiha še planin. sapica s svojo prijetno svežostjo in te spominja, da si se, ne da bi opazil, dvignil še na 1300 m. Še par položnih ovinkov in že stojiš ob ponosni stavbi novega Doma. Edinstven je tudi poletni razgled s te posredne postavljene planinske postojanke. Oko se ne more nasititi lepote planinskega sveta. In ta nebeski miri Nobenega šuma ni ališati, kvečjemu hripavi glas okoli doma se podčliti kavi. Tu pa tam primakne od planine Govna hahen vetrni zamolklo žvenkljanje pasne se živine ali zatagnjen glas pastirskega roga. Kakšno brezskrbno življenje ima prav za prav tak pastir! Kje neki so njegove miali, ko cele dneve poseda po skalah in polet All ni morda srečnejši kot mi, ki se hlastno pehamo od senzacije do zabave in potem hodimo zdraviti svoje živce v ta božji mir! Kajti tu je medicina za razvane in v življenjskem boju obrušene živce tu je skrivnostni vir zdravja in veselja. Marsikdo sicer misli, da postaja senasoma bivanje v tej goraki tišini emocijno in dolgočasno, ko ni na programu razvedrilnih smučskih tur, pa ga pogled na pregledno tablo v veči Doma pouči, da more izvršiti 30 raznih izprehodov in tur, preden temeljito spozna bližino in daljino okolice te planinske postojanke. Ljudje, ki se šenejo za ultravioletnimi žarki, jih bodo dobili tu gori več ko dovolj, kar poistaka potrebnemu letovalščarju še manjka do popolne okrevitve, pa stori. Samo nekaj je tu gori: da Vam čas prehitro mine; komaj ste se malo razgledali po okolici, že sučete v roki vozi red zaradi povratka. Zaradi tega pa dobre volje vendar ne zgubimo in se tu pa tam zvečer se zasmeje, če prime Joke za meh. Narodno pesem pa smo na svojo priklonili in vsak večer se ponavlja: »Pridi Dolenjo z vroče doline, vabi Gorenje...« I. M.

STK Mosta. Drevo ob 20. važen članski sestanek.

Razpis

banovinskega kolesarskega prvenstva, ki se vrši pod pokroviteljstvom bana Dravske banovine g. dr. Marka Natlačenca.

1. Dirka glavne skupine se vrši na progi Ljubljana—Polzela—Slovenj Gradec (118 km). Start v Ljubljani pred gostilno Kačič na Tyrševi cesti.

2. Dirka juniorske skupine se vrši na progi Celje Slovenj Gradec (81 km). Start v Celju na Glaziji. Cilj za obe skupini v Slovenjem Gradcu pred Sokolskim domom.

Start glavne skupine je točno ob 6. uri pred gostilno Kačič v Ljubljani.

Start juniorske skupine je točno ob 9 na Glaziji v Celju.

Zrebanje sarknih števil je pol ure pred vsako skupino. Prijavnina znaša 10 din. Prijave sprejema za glavno skupino Kolesarska zveza v Ljubljani, za juniorsko skupino pa Klub slovenskih kolesarjev v Celju, in to najpozneje do 16. julija 1968, sicer se zaračuna dvojna prijavnina.

Darila: Glav. skupine: 1. pokal in diploma, 2. pokal in diploma, 3.—10. praktična darila. — Juniorske skupine: 1. pokal in diploma, 2.—10. mesta praktična darila.

Določila:

1. Dirka se po pravilniku Kolesarske zveze krajevine Jugoslavije.

2. Prijave se sprejemajo najpozneje do 16. julija 1968 v znesku po 10 din za dirkača.

3. Vsak vozač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo držati cestno-policijskega reda, ter je osebno odgovoren za event. poškodbo lastne ali tuje osebe.

4. Za štartno številko je treba založiti 10 din, ki se pa proti vršitvi iste znesek vrne.

5. Vsako kolo mora biti opremljeno s svetlečim in uporičnim svetlo.

6. Strogo je prepovedano voziti proslozno.

7. Dirkačem v nedostojnih dresih je start zabranjen.

8. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

★

Vsem klubom, članicam in mariborski kolesarski zvezi Obveščamo vse klube, da je razpisano prvenstvo dravske banovine po koroški kolesarski župi neveljavno, ker leta pravno ne obstoji, niti nama za to potrebnega pooblašila od mariborske zveze in od zveze v Zagrebu. Zaradi tega se prvenstvo vsem dirkačem (proti knani) start na tej dirki. SK Mladini in SK Korotan pa se prvenstvo izvedba te dirke. Mariborska kolesarska zveza.

Kupujte samo pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

Zanimiva najdba

Kamnik, t2. julija.

Delavci, ki so zaposleni pri gradnji nove občinske ceste iz Palovič v Kamnik, so pri kopanju cestnega temelja nad Kratno našli zanimivo najdbo. V grušču, ki se proži od strme skalne stene, so našli dva pravilno obdelana in obklesana kvadra iz levega konglomerata. Kvadra sta dolga po 25 cm. Par metrov niže pa so izkopali iz pol metra debele plasti grušču, ki sloni na debelejši plasti sivozelenkaste masne gline, črepinje razbitih glinastih vrčev in posod.

Kako so prišli kameniti kvadri v zapuščen gozdni svet, ki je danes tako daleč od vsakega prometa, si ni bilo težko razložiti. Znano je, da je bil v srednjem veku na Kratni velik kamnolom, v katerem so lomili in obdelovali tudi kamenje, iz katerega je sezidana cerkev sv. Prijoža. Kje je bil ta kamnolom, danes ne moremo ugotoviti, najdba dveh kvadrov, ki brez dvoma izvirata iz tega kamnoloma, pa nam kaže, da je moral biti v hribu nad traso nove občinske ceste. Kvadra sta se najbrž zakotalila po bregu navzdol in se zaustavila med grmovjem, kasneje ju je pa zasul grušč. Možno pa je tudi, da sta med prevozom padla z voza. V tem primeru bi seveda morali iskati stari kamnolom malo dalje od kraja najdišča.

Zaradi najdbe črepinj razbitih posod pa nekateri menijo, da so jih odvrgli delavci, ki so bili zaposleni v kamnolomu. Če ta domneva drži, potem kamnolom ni bil preveč daleč od najdbe. Žal se ni ohranil noben večji del posode, da bi mogli pogoditi njeno obliko in velikost, ampak samo manjši drobič, med katerimi jih je nekaj s skromnimi okraski. Nekateri mislijo, da so ti drobič črepinj iz dobe mostiščarjev, zlasti ker so med njimi našli manjšo kamenito sekuro iz črnega kamna. Verjetno je, da bodo pri nadaljnjem kopanju še kaj našli, saj so zdaj šele pričeli s polaganjem cestnega materiala v temelj odseku. Pod debelo naslago grušču, ki se je sprožil iz bližnjih strmih skalnih sten, so gotovo skriti še kakšni zanimivi sledovi življenja v davni dobi na strmih obronkih Kratne, ki jo zdaj že stoletja obraščajo bujni gozdovi.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda i din; šentitovanjaki oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. Mali oglasi se plačujejo tako pri naročilu. Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Absolvent zadružne šole
samski, vojašine prost, želi namestitev v kakšno zadružno ali manjšem podjetju. Zmožen tudi kavičije. - Drnovšek Rudolf, Potoška 16, Zagorje. (a)

Službodobe

Perfektno servirko
sprejemno za takojšen nastop. - Hotel »Sonce«, Rogaska Slatina. (b)

Šoferja
izkušenega tudi čevljarja, sprejme takoj za stalno službo Grile & Komp., čevljarstvo, Novo mesto.

Kravar
dober molzač, samski — dobi stalno službo. Graščina Anders, Murska Sobota.

Slikarske in plesarske pomočnike in vajenca — sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10971.

Vzgojiteljica
z maturo realne gimnazije se sprejme k srednješkolskim otrokom. — Prednost imajo one, ki so že službovale in ki obvladajo nemški jezik. Nastop 1. septembra. — Ponudbe pod »Goli« poštino ležeče Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. (b)

Sirite »Slovenca«!

Službo bolniškega strežnika

oddaja Glavna bratovska skladnica v Ljubljani za službovanje pri Krajevni bratovski skladnici v Rajhenburgu.
Prosilec mora imeti odgovarjajočo poklicno izobrazbo ter biti izvežban za samostojno pomoč pri zdravniškem delu. Plača po predpisih službene pragmatike. Prednost imajo moški, v drugi vrsti ženske v starosti nad 25 let.
Natančnejša pojasnila daje Krajevna bratovska skladnica v Rajhenburgu ali Glavna bratovska skladnica v Ljubljani.
Prošnje s pričevali je vložiti do 20. julija t. l. pri Krajevni bratovski skladnici v Rajhenburgu.

Posedstva

Parcela
skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², napredaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod poleg. Polizve se: Vižmarje 100.

V Brežicah in okolici
so napredaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposstva. - Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Ribnik
s parcelo okoli 3000 m² veliko, sadni vrt, poleg postaje in glavne ceste, prodaj takoj za zelo ugodno ceno v ljubljanski okolici. Pismene ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ugodna prilika« št. 10926. (p)

Vnajem

ISČEJO:
Vilo
z najmanj 6 sobami — vzamem takoj v najem. Ponudbe s popisom in ceno v upravo »Slovenca« pod »Vila« št. 10950. (m)

ODDAJO:
Trgovski lokal
na vogalu Tyrševe ceste in Franciskanske ulice in nad tem poslovnimi prostori v I. nadst. primeri za zobozdravnika, trgov. zastopnika ali sileno, se oddajo v najem. - Pismene ponudbe v upravo hotela »Slon« v Ljubljani. (n)

ODDAJO:
Trgovski lokal
na vogalu Tyrševe ceste in Franciskanske ulice in nad tem poslovnimi prostori v I. nadst. primeri za zobozdravnika, trgov. zastopnika ali sileno, se oddajo v najem. - Pismene ponudbe v upravo hotela »Slon« v Ljubljani. (n)

KOLESA znamke „AXO“

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA, Aleksandrova 6

Zahtevajte brezpla. cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Stanovanja

ISČEJO:

Sedemsobno stanovanje
s pritiskom, vzamem v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Stanovanje« št. 10949. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje
deloma ulično, sončno in čisto, na Gospodarski c. št. 10-III, oddam s l. avgustom. Informacije pri hišnici. (c)

Prodamo

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Izložbeno okno
z vdelanimi vrati (portal) - ugodno napredaj. Weber, mehanik, Celje.

Cvetlični med
domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart - Domžale. (l)

VINA

Vam nudi
Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše
TELEFON ŠTEV. 25-73

2951

DRVA

PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

Med
najfinjši, gozdni in H-pov, zdravilni, 10 kg 150 din, 30 kg 430 din, franko vozna — razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Zajamčeno kaljivo, lepo, čisto

semensko ajdo

oddaja po ugodni cenf

tvrdka

A. Volk

Ljubljana, Resljeva c. 24

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem kuhan - se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebojščnika«.

Kupimo

Zago (cirkularno)
rabljeno, vendar dobro ohranjeno, z vozilom, za žaganje drv, na električni pogon ali nafto, kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 10948. (k)

Glasba

Bas
tričetrtinski, in Jazz-boben - ugodno prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10925. (g)

Rudarske nadzornike

po možnosti z rudarsko šolsko izobrazbo, iščemo. Ponudbe poslati na naslov: Rudnik kamenega oglja, Rtanj, Braće Minh a. d., Boljevac (timočki), Moravska ban.

Dir. št. 2654-1938

Razglas

Direkcija šum v Ljubljani odda v desetletni zakup samosvoja lovišča »Poljana-Suha«, »Vogel-Boh. jezero« in »Pri jezeru-Krštenica« Velopolje v območju šumske uprave v Boh. Bistrici na pismeni dražbi, ki bo v uradnih prostorih direkcije šum v Ljubljani (Bleiweisova cesta št. 1) ob 11 dop. dne 12. avgusta 1938, v primeru neuspele prve pa na drugi licitaciji dne 31. avgusta 1938.

Lovsko zakupne pogoje, razglas in potrebnaj pojasnila daje šumska uprava v Boh. Bistrici in Direkcija šum v Ljubljani.

Ljubljana, dne 6. julija 1938.

Direkcija šum v Ljubljani.

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali z menoj ob smrti nepozabnega soproga, gosp.

Avgusta Žoharja

se najlepše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam č. duhovščini, pevske-mu društvu »Krilato kolo«, Schönherjevi godbi, zastopniku žel. postaje Maribor - glavni kolodvor, nadalje g. Zmazeku, vsem sorodnikom in prijateljem ter darovalcem cvetja in ven-ciev. Vsem Bog plačaj!

Maribor, dne 12. julija 1938.

Zalujoča žena.

Včeraj ob 9 zjutraj je umrl, v 80. letu starosti, gospod

Josip Javornik

voznik pivovarne »Union«

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 14. julija ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. julija 1938.

Žalujoči ostali

K Bogu je odšla po zasluženem plačilo naša dobra mati, gospa

Apolonija Belcijan

K večnemu počitku jo ponese na farno pokopališče v Komendi v sredo, dne 13. julija 1938 ob 10 dopoldne.

Komenda, dne 11. julija 1938.

Žalujoči:

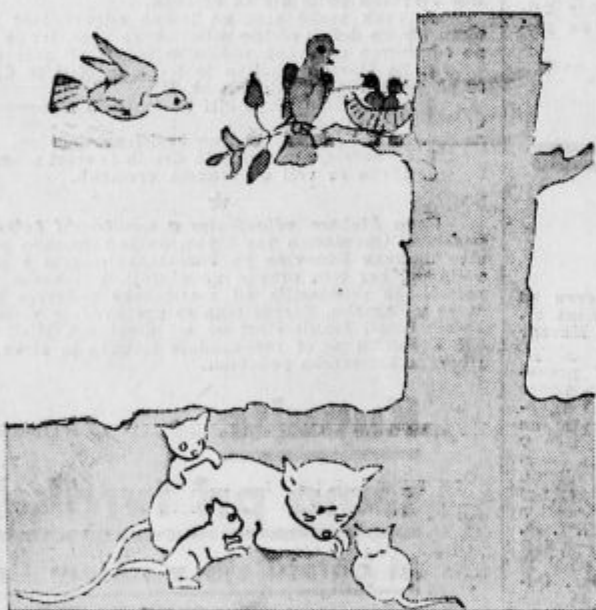
Boštjan in Manca Belcijan

Konči Ahačič:

Trije tički

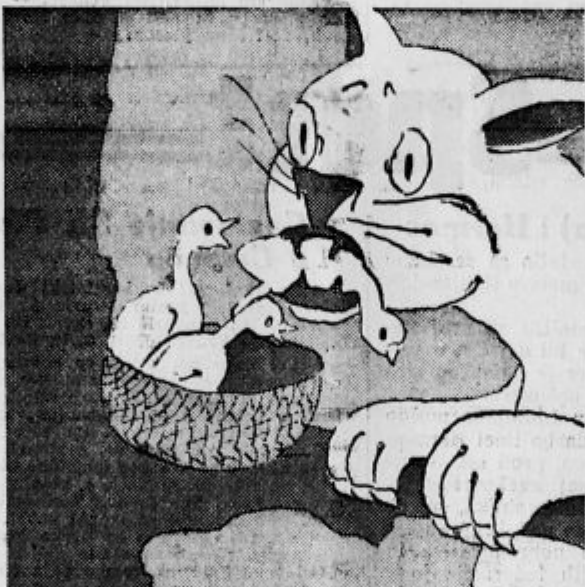
23

Gnezdo sem imela doma

Im bilo je zelo lepo in nisem slutila, da mi bo kmalu tako hudo. Čuvala sem svoje otročice in opazovala ptiče, ki so nad nami v vejah sedeli in ves dan veselo žvrgoleli. Mucke male so se igrale in meni, mami, nagajale. Ah! Lepo je bilo tako, kakor nikdar več ne bo!

Hčerkica me je prosila, da bi ji ptičko ulovila.

Mala mucka, hčerkica mila, mi je takole govorila: »Ptičko daj mi, mamica moja, in znala bo peti hčerkica tvoja.« Jaz — seve — sem bila vesela: moja hčerka bo pela! H gnezdju sem se brž splazila in iz njega ptičko ugrabila.

Stefan Zeromski:

13

Zvesta reka

Drhtela je od notranje zime. Samo to si je želela, da čim hitreje steče v hlev in reši ranjenca iz skrivališča. Ščepan ni šel v hlev, temveč je splezal po stopnicah, ki so vodile iz kuhinje na hišno podstrešje. Gospodična je odbila za njim. Starec je opazoval skozi okence v dimniku vojaštvo, ki se je pogrezalo v meglji. Na njeno moledovanje, naj pusti to, ji je odgovorjal s prezirljivim molkom. Nato je splezala še ona v lino dimnika, kajti radovednost jo je gnala, kaj opazuje starec tako važnega v daljavi. Ničesar posebnega ni videla. Pešci so korakali v obliki črnih četverogelnih ploskev po poti preko travnikov — in so se potem potapljali v daljni vasi pod gozdom — in slednjic izginili. Nekako pol vrste za njimi se je pomikalo v isti smeri rdeče krdelo dragoncev. Konji so se zili z jezdec v enolično tvorbo posebne oblike, ki je tako rekoč rezala pusti metež. Gospodična Salomeja so skelele oči od zaspance, vendar pa je le še opazovala črni lik vojaštva. Hipoma pa jo dregne kuhar v ramo in se zaničljivo zahihita. Stisnjenih oči je zrl v daljo in ji kazal nekaj s prstom. Gospodična Salomeja se ozre boljše tja in opazi, da se je ločil od dragonskega kareja mal oddelek in jezdit naglo po poti nazaj proti dvorcu.

»Kaj pomeni to?« vpraša gospodična.
»Hoteli so nas premotiti in ujeti pri delu. Pojdiva doli vsak na svoje delo.«
»Mislite, da se še enkrat vrnejo?«
»Ne!«
»Saj so že vse preiskali.«
»Poznam njihovo pretkanost. Pojdiva!«
Brž sta šla doli. Ščepan je stopil v kuhinjo, napravil ogenj in začel mirno pomivati lone

in skledice. Slišati je bilo odmev njegovega umerjenega in nešteto let enakega opravila — in glas monotone, zajedljive pesmice, ki jo je neprestano gonil in ji ustvaril nevede nekaj gosposki napev:

»V juhi moje mame uboge
plavajo grde stonoge.«

Gospodična Salomeja se je stisnila z ročnim delom v rokah za okno velike sobane, kjer so prej prenočevali častniki. Sedela je komaj četrt ure, ko začuje izza hiše topot konj, ki so se divje podili in hipoma obstali. Dragonski častnik Vjesnjicij odpre z ropotom glavna vrata, jo mahne preko hodnika in se pokaže na pragu sobe. Oči so mu vzplamtele, ko je opazil samotno dvorčovo gospodinjico, ki se je ob njegovem prihodu dvignila s svojega sedeža in se zazrla vanj s pogledom, polnim prezirljivega pričakovanja. Častnik si ni snel čepice z glave in tudi svojega plašča si ni odpel. Od skorjnjav in jermenja je kapala vod ana tla. Nekaj priprostih vojakov je prišlo za njim v sobo. Z glavjo jim je dal znamenje, naj preiščejo dvorec. Vojaki so se razgubili po sobah. Vjesnjicij pa je ostal sam z gospodično. Gledal jo je s pohlepno željo in naslado. Slednjic je povzel mrmraje v poljskem jeziku, ki pa je cikal nekoliko na rusko:

»Se niste nadejali takih gostov, ne?«
»Skomizgnila je z rameni in ni ničesar odgovorila. To ga je zmedlo in razorožilo. Ni vedel kaj reči. Čakal je na uspeh ponovne preiskave. Čez nekaj časa je zamrmral brez potrebe in nespretno, kot da bi se opravičeval:«
»Slušam tu svojevoljno... Povelje je takšno. Služba ni družba.«
Tudi za to se ni zmenila. Na pogledu in kretanjih častnikovih je dobro čutila, kako ga je prevzela njena lepota. In zavedno ter nalašč se je pokazala še stokrat lepšo, uporabila vso moč svoje dražetosti in si ustvarila z njo ne-

kak obrambni ščit. Usedla se je na koncu kanapeja, začela prav ravno dušno plesti in napol glasno pevati, kakor da je sama v sobi. Nemarno se ji je zevalo in trla si je prezeble roke. Pogledavala je skozi okno. Častnik pa je stal na istem mestu in jo gledal z očmi, ki jih je prepregla megla spominov in pohlepa. Ko se vojaki še niso povrnili od preiskave, je ponosno vprašala čez nekaj časa:

»Ali sem zaprta v tej sobi?«
»Ne.«
»Že me. Šla bi po ruto v ono sobo.«
»Izvolite.«
»Morda pošljete vojaka za menoj, da pogleda, če res vzamem ruto.«
»Ni potreba.«
»Kakšna milost!«

Šla je v svojo sobo, sedla k oknu in se zagledala ven. Častnik jo je neprestano opazoval izpod čela skozi odprta vrata. Medla svetloba dolgočasnega dneva je padala na njene črne lase, gladko počesane in bleščeče kot atlas, — se sipala po vratu neoporečno krasnih linij, po zardelih hčih, ostro začrtanih dolgih obrvih in rožnih ustnah. Njena postava in sploh pogled nanjo je spravil človeka v vzhichenost, v divji zanos. Sleherni gib glave je izražal lepoto dovršenosti. Če je vzdihnila, je bilo častniku, kot bi ga zbudila z nepopisnim očitkom naravnosti v srce, in kot udarec ali sramotni strel ga je zadel pogled zaničevanja iz njenih oči. Svet, v katerem so blodile njene misli, po katerem je taval njena duša, kraj, kjer je živila njena bridkost — vse je slepilo kot pogled na lepoto, ki traja samo hipec. Častnik se ni ganil s svojega mesta. In ko so se vrnili vojaki in mu javili, da niso našli ničesar sumljivega, se je okrenil, ne da bi rekel besedico ali se še enkrat ozrl nanjo; zapustil je dvorec, skočil na konja in odjedit na čelu svoje čete. Tudi gospodična Salomeja ni okrenila glave. Zaihtela je. Bridke,

tople solze so se ji udrele iz oči, ker občutila je hipoma vso bedo, v kateri je neprestano živela. Slutila je, da se je vstaš v senu zadušil ali pa je zaradi izgube krvi umrl. Zmisli se je očeta, ki se potika po taborih, svojih mladih sorodnikov, ki so na tako strašen način umrli v rani mladosti, vseh, ki so se razpršili iz hiše... Spomnila in zagledala se je v sirovo, kruto silo nemira in nočnega strahu, ki jo je še čakal, pa je ni moči, da bi ga zlomila ali se mu postavila v bran. Kaj početi, če pobegne še ščepan? Kaj storiti, če ščepana obesijo, kadar najdejo vstaša? In kaj, če se nihče od sorodnikov ne povrne v ta zakleti dom, kjer vlada in triumfira edino Dominik? Pričela jo je gristi gluha in slepa bol, obup jo je stresal kot vihar vejico drevesa. Sploh nič več se ji ni hotelo misliti ne delati, tako neprespana v tolikih nočeh je bila do kraja izmučena in v svoji notranjosti premrzla in popolnoma razdvojena. Pa se je vrgla preko svoje postelje in zaplakala brez olajšave, brez nade in uteha...

Kljuka je škripnila na vratih. Starec je vstopil. Gledal je izpod čela, kot bi jokal, pa zagodrnjal nekaj po svoji navadi in skomizgnil z rameni.

»Treba bo iti... Počemu tak jok in stoki?«
»Kam bo treba zopet iti?«
»Po onega. Ali ne veste?«
»Pojdiva!«
»Toda — prej moramo še pogledati.«
»V tretje se ne vrnejo več.«
»Vrag vedi, če niso koga nastavili, da nas skrivaj opazuje.«
»Poglejva.«
»Gospodična Salomeja, mesto da tulite tako nespametno, pojdite za dvorec in se izprehajate tam malo po vrtu, in glejte, če tiči kod kaka duša. Lahko da so pustili koga tam v grmičevju na rebri, pa nas opazuje od tam.«
»Pojdem v reber.«